

1. WSTĘP

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.), realizacja planowanych przedsięwzięć wymaga przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, tj. postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, obejmującego w szczególności:

- weryfikację raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- uzyskanie wymaganych ustawą opinii i uzgodnień,
- zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Do przedsięwzięć wymagających przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko należą:

- planowane przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (d. grupa I),
- planowane przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, jeżeli obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko został stwierdzony w drodze postanowienia przez organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (d. grupa II).

Ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko przeprowadza się w ramach:

- postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- postępowania w sprawie wydania decyzji o pozwoleniu na budowę, decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego oraz decyzji o pozwoleniu na wznowienie robót budowlanych – wydawanych na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118, z późn. zm.19) i postępowania w sprawie wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji drogi publicznej – wydawanej na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. Nr 80, poz. 721, z późn. zm.), jeśli konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko została stwierdzona przez organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz na wniosek podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia, złożony do organu właściwego do wydania decyzji, a także jeżeli organ właściwy do wydania decyzji stwierdzi taką potrzebę w drodze postanowienia.

Ocenę oddziaływania na środowisko, stanowiącą część postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, przeprowadza organ właściwy do wydania tej decyzji.

Ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, stanowiącą część postępowania w sprawie wydania decyzji o pozwoleniu na budowę, decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego oraz decyzji o pozwoleniu na wznowienie robót budowlanych i postępowania w sprawie wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji drogi publicznej, przeprowadza regionalny dyrektor ochrony środowiska.

W ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko określa się, analizuje oraz ocenia:

- 1) bezpośredni i pośredni wpływ danego przedsięwzięcia na:
 - a) środowisko oraz zdrowie i warunki życia ludzi,
 - b) dobra materialne,
 - c) zabytki,
 - d) wzajemne oddziaływanie między elementami, o których mowa w lit. a – c,
 - e) dostępność do złóż kopalin;
- 2) możliwości oraz sposoby zapobiegania i zmniejszania negatywnego oddziaływania na środowisko;
- 3) wymagany zakres monitoringu.

W ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 określa się, analizuje oraz ocenia oddziaływanie przedsięwzięć na obszary Natura 2000, biorąc pod uwagę skumulowane oddziaływanie przedsięwzięcia z innymi przedsięwzięciami.

Obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko stwierdza, w drodze postanowienia, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, uwzględniając łącznie następujące uwarunkowania:

- 1) rodzaj i charakterystykę przedsięwzięcia, z uwzględnieniem:
 - a) skali przedsięwzięcia i wielkości zajmowanego terenu oraz ich wzajemnych proporcji,
 - b) powiązań z innymi przedsięwzięciami, w szczególności kumulowania się oddziaływań przedsięwzięć znajdujących się na terenach nieruchomości sąsiednich,
 - c) wykorzystywania zasobów naturalnych,
 - d) emisji i występowania innych uciążliwości,
 - e) ryzyka wystąpienia poważnej awarii, przy uwzględnieniu używanych substancji i stosowanych technologii;
- 2) usytuowanie przedsięwzięcia, z uwzględnieniem możliwego zagrożenia środowiska, w szczególności przy istniejącym użytkowaniu terenu, zdolności samooczyszczania się środowiska i odnawiania się zasobów naturalnych, walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz uwarunkowań miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – uwzględniające:
 - a) obszary wodno-błotne oraz inne obszary o płytkim zaleganiu wód podziemnych,
 - b) obszary wybrzeży,
 - c) obszary górskie lub leśne,
 - d) obszary objęte ochroną, w tym strefy ochronne ujęć wód i obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych,
 - e) obszary wymagające specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk oraz siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w tym obszary sieci Natura 2000 wyznaczone w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,

- f) obszary, na których standardy jakości środowiska zostały przekroczone,
 - g) obszary o krajobrazie mającym znaczenie historyczne, kulturowe lub archeologiczne,
 - h) gęstość zaludnienia,
 - i) obszary przylegające do jezior,
 - j) uzdrowiska i obszary ochrony uzdrowiskowej;
- 3) rodzaj i skalę możliwego oddziaływania rozważanego w odniesieniu do uwarunkowań wymienionych w pkt 1 i 2, wynikające z:
- a) zasięgu oddziaływania – obszaru geograficznego i liczby ludności, na którą przedsięwzięcie może oddziaływać,
 - b) transgranicznego charakteru oddziaływania przedsięwzięcia na poszczególne elementy przyrodnicze,
 - c) wielkości i złożoności oddziaływania, z uwzględnieniem obciążenia istniejącej infrastruktury technicznej,
 - d) prawdopodobieństwa oddziaływania,
 - e) czasu trwania, częstotliwości i odwracalności oddziaływania.

Postanowienie wydaje się również, jeżeli organ nie stwierdzi potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

W postanowieniu organ określa jednocześnie zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Postanowienia, o których mowa wyżej, wydaje się po zasięgnięciu opinii:

- 1) regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 2) właściwego organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Organ zasięgający opinii przedkłada:

- 1) wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- 2) kartę informacyjną przedsięwzięcia;
- 3) wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, albo informację o jego braku; nie dotyczy to opinii w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla drogi publicznej, dla linii kolejowej o znaczeniu państwowym, dla przedsięwzięć Euro 2012 oraz dla przedsięwzięć wymagających koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin.

Karta informacyjna przedsięwzięcia to dokument zawierający podstawowe informacje o planowanym przedsięwzięciu, w szczególności dane o:

- a) rodzaju, skali i usytuowaniu przedsięwzięcia,
- b) powierzchni zajmowanej nieruchomości, a także obiektu budowlanego oraz dotychczasowym sposobie ich wykorzystywania i pokryciu nieruchomości szatą roślinną,
- c) rodzaju technologii,
- d) ewentualnych wariantach przedsięwzięcia,
- e) przewidywanej ilości wykorzystywanej wody, surowców, materiałów, paliw oraz energii,

- f) rozwiązaniach chroniących środowisko,
- g) rodzajach i przewidywanej ilości wprowadzanych do środowiska substancji lub energii przy zastosowaniu rozwiązań chroniących środowisko,
- h) możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- i) obszarach podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody znajdujących się w zasięgu znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia.

Organy, o których mowa wyżej, wydają opinię co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Opinię wydaje się w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku o wydanie opinii.

Postanowienie o obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wydaje się w terminie 30 dni od dnia wszczęcia postępowania w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Na postanowienie to przysługuje zażalenie.

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach określa środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia.

Uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane dla planowanych:

- 1) przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- 2) przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje przed uzyskaniem:

- 1) decyzji o pozwoleniu na budowę, decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego oraz decyzji o pozwoleniu na wznowienie robót budowlanych – wydawanych na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118, z późn. zm.19);
- 2) decyzji o pozwoleniu na rozbiórkę obiektów jądrowych – wydawanej na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane;
- 3) decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu – wydawanej na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- 4) koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż kopalin, na wydobywanie kopalin ze złóż, na bezzbiornikowe magazynowanie substancji oraz składowanie odpadów w górotworze, w tym w podziemnych wyrobiskach górniczych – wydawanej na podstawie ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. – Prawo geologiczne i górnicze;
- 5) decyzji określającej szczegółowe warunki wydobywania kopaliny – wydawanej na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze;

- 6) pozwolenia wodnoprawnego na wykonanie urządzeń wodnych – wydawanego na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne;
- 7) decyzji ustalającej warunki prowadzenia robót polegających na regulacji wód oraz budowie wałów przeciwpowodziowych, a także robót melioracyjnych, odwodnień budowlanych oraz innych robót ziemnych zmieniających stosunki wodne na terenach o szczególnych wartościach przyrodniczych, zwłaszcza na terenach, na których znajdują się skupienia roślinności o szczególnej wartości z punktu widzenia przyrodniczego, terenach o walorach krajobrazowych i ekologicznych, terenach masowych lęgów ptactwa, występowania skupień gatunków chronionych oraz tarlisk, zimowisk, przepławek i miejsc masowej migracji ryb i innych organizmów wodnych – wydawanej na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- 8) decyzji o zatwierdzeniu projektu scalenia lub wymiany gruntów – wydawanej na podstawie ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o scalaniu i wymianie gruntów (Dz. U. z 2003 r. Nr 178, poz. 1749, z późn. zm.);
- 9) decyzji o zmianie lasu na użytek rolny – wydawanej na podstawie ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2005 r. Nr 45, poz. 435, z późn. zm.);
- 10) decyzji o ustaleniu lokalizacji drogi publicznej – wydawanej na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. Nr 80, poz. 721, z późn. zm.);
- 11) decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej – wydawanej na podstawie ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94, Nr 176, poz. 1238 i Nr 191, poz. 1374 oraz z 2008 r. Nr 59, poz. 359);
- 12) decyzji o ustaleniu lokalizacji autostrady – wydawanej na podstawie ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2571, z późn. zm.);
- 13) decyzji o ustaleniu lokalizacji przedsięwzięć Euro 2012 – wydawanej na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 (Dz. U. Nr 173, poz. 1219).

Decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dołącza się do wniosku o wydanie w/w decyzji. Złożenie wniosku powinno nastąpić nie później niż przed upływem 4 lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna. Termin ten może ulec wydłużeniu o 2 lata, jeżeli realizacja planowanego przedsięwzięcia przebiega etapowo oraz nie zmieniły się warunki określone w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W tym okresie dla danego przedsięwzięcia wydaje się jedną decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach.

Postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wszczyna się na wniosek podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia. Do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach należy dołączyć:

1) w przypadku przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko – raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, lub w przypadku gdy wnioskodawca wystąpił o ustalenie zakresu raportu – kartę informacyjną przedsięwzięcia;

2) w przypadku przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko – kartę informacyjną przedsięwzięcia;

3) poświadczoną przez właściwy organ kopię mapy ewidencyjnej obejmującej przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz obejmującej obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie;

4) dla przedsięwzięć, dla których organem prowadzącym postępowanie jest regionalny dyrektor ochrony środowiska :

– wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, albo informację o jego braku; nie dotyczy to wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla drogi publicznej, dla linii kolejowej o znaczeniu państwowym, dla przedsięwzięć Euro 2012 oraz dla przedsięwzięć wymagających koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin.

Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i kartę informacyjną przedsięwzięcia przedkłada się w trzech egzemplarzach, wraz z ich zapisem w formie elektronicznej na informatycznych nośnikach danych.

Organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest:

1) regionalny dyrektor ochrony środowiska – w przypadku:

a) będących przedsięwzięciami mogącymi zawsze znacząco oddziaływać na środowisko: dróg, linii kolejowych, napowietrznych linii elektroenergetycznych, instalacji do przesyłu ropy naftowej, produktów naftowych, substancji chemicznych lub gazu, sztucznych zbiorników wodnych,

b) przedsięwzięć realizowanych na terenach zamkniętych,

c) przedsięwzięć realizowanych na obszarach morskich,

d) zmiany lasu, niestanowiącego własności Skarbu Państwa, na użytek rolny;

2) starosta – w przypadku scalania, wymiany lub podziału gruntów;

3) dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych – w przypadku zmiany lasu, stanowiącego własność Skarbu Państwa, na użytek rolny;

4) wójt, burmistrz, prezydent miasta – w przypadku pozostałych przedsięwzięć.

Wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wymaga:

1) uzgodnienia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska;

2) zasięgnięcia opinii organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Organ występujący o uzgodnienie lub opinię przedkłada:

1) wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;

2) raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko albo kartę informacyjną przedsięwzięcia;

3) wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, albo informację o jego braku; nie dotyczy to uzgodnień i opinii dla drogi publicznej, dla linii kolejowej o znaczeniu państwowym, dla przedsięwzięć Euro 2012 oraz dla przedsięwzięć wymagających koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin.

Uzgodnienie następuje w drodze postanowienia. Uzgodnienia i opinii dokonuje się w terminie 30 dni od dnia otrzymania dokumentów.

Organem Państwowej Inspekcji Sanitarnej właściwym do wydawania opinii, jest:

1) państwowy wojewódzki inspektor sanitarny – w odniesieniu do:

a) będących przedsięwzięciami mogącymi zawsze znacząco oddziaływać na środowisko: dróg, linii kolejowych, napowietrznych linii elektroenergetycznych, instalacji do przesyłu ropy naftowej, produktów naftowych, substancji chemicznych lub gazu, sztucznych zbiorników wodnych,

b) pozostałych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w zakresie zadań określonych dla niego w ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej;

2) państwowy powiatowy inspektor sanitarny lub państwowy graniczny inspektor sanitarny – w odniesieniu do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w zakresie zadań określonych dla tych organów w ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Niewydanie przez właściwe organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej opinii w terminie, traktuje się jako brak zastrzeżeń.

Przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ właściwy do jej wydania zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, w ramach którego przeprowadza ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, biorąc pod uwagę:

1) wyniki uzgodnień i opinii;

2) ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub, jeżeli nie przeprowadzono oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w karcie informacyjnej przedsięwzięcia;

3) wyniki postępowania z udziałem społeczeństwa, jeżeli zostało przeprowadzone;

4) wyniki postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone.

Właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony. Nie dotyczy to decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydawanej dla drogi publicznej, dla linii kolejowej o znaczeniu państwowym, dla przedsięwzięć Euro 2012 oraz dla przedsięwzięć wymagających koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin.

Organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach podaje do publicznej wiadomości informacje o wydanej decyzji i o możliwościach zapoznania się z jej treścią oraz z dokumentacją sprawy, w tym z uzgodnieniem dokonany z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz opinią organu inspekcji sanitarnej.

Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien zawierać:

- 1) opis planowanego przedsięwzięcia, a w szczególności:
 - a) charakterystykę całego przedsięwzięcia i warunki użytkowania terenu w fazie budowy i eksploatacji lub użytkowania,
 - b) główne cechy charakterystyczne procesów produkcyjnych,
 - c) przewidywane rodzaje i ilości zanieczyszczeń, wynikające z funkcjonowania planowanego przedsięwzięcia;
- 2) opis elementów przyrodniczych środowiska objętych zakresem przewidywanego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko;
- 3) opis istniejących w sąsiedztwie lub w bezpośrednim zasięgu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia zabytków chronionych na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
- 4) opis przewidywanych skutków dla środowiska w przypadku niepodejmowania przedsięwzięcia;
- 5) opis analizowanych wariantów, w tym:
 - a) wariantów racjonalnych wraz ze wskazaniem wariantu proponowanego przez wnioskodawcę,
 - b) wariantu najkorzystniejszego dla środowiska;
- 6) określenie przewidywanego oddziaływania na środowisko analizowanych wariantów, w tym również w przypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, a także możliwego transgranicznego oddziaływania na środowisko;
- 7) uzasadnienie proponowanego przez wnioskodawcę wariantu, ze wskazaniem jego oddziaływania na środowisko, w szczególności na:
 - a) ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę i powietrze,
 - b) powierzchnię ziemi, z uwzględnieniem ruchów masowych ziemi, klimat i krajobraz,
 - c) dobra materialne,
 - d) zabytki i krajobraz kulturowy, objęte istniejącą dokumentacją, w szczególności rejestrem lub ewidencją zabytków,
 - e) wzajemne oddziaływanie między elementami, o których mowa w lit. a – d;
- 8) opis metod prognozowania zastosowanych przez wnioskodawcę oraz opis przewidywanych znaczących oddziaływań planowanego przedsięwzięcia na środowisko, obejmujący bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko-, średnio- i długoterminowe, stałe i chwilowe oddziaływania na środowisko, wynikające z:
 - a) istnienia przedsięwzięcia,
 - b) wykorzystywania zasobów środowiska,
 - c) emisji;

- 9) opis przewidywanych działań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko;
- 10) dla dróg będących przedsięwzięciami mogącymi zawsze znacząco oddziaływać na środowisko:
 - a) określenie założeń do:
 - ratowniczych badań zidentyfikowanych zabytków znajdujących się na obszarze planowanego przedsięwzięcia, odkrywanych w trakcie robót budowlanych,
 - programu zabezpieczenia istniejących zabytków przed negatywnym oddziaływaniem planowanego przedsięwzięcia oraz ochrony krajobrazu kulturowego,
 - b) analizę i ocenę możliwych zagrożeń i szkód dla zabytków chronionych na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w szczególności zabytków archeologicznych, w sąsiedztwie lub w bezpośrednim zasięgu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia;
- 11) jeżeli planowane przedsięwzięcie jest związane z użyciem instalacji, porównanie proponowanej technologii z technologią spełniającą wymagania, o których mowa w art. 143 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;
- 12) wskazanie, czy dla planowanego przedsięwzięcia jest konieczne ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, oraz określenie granic takiego obszaru, ograniczeń w zakresie przeznaczenia terenu, wymagań technicznych dotyczących obiektów budowlanych i sposobów korzystania z nich; nie dotyczy to przedsięwzięć polegających na budowie drogi krajowej;
- 13) przedstawienie zagadnień w formie graficznej;
- 14) przedstawienie zagadnień w formie kartograficznej w skali odpowiadającej przedmiotowi i szczegółowości analizowanych w raporcie zagadnień oraz umożliwiającej kompleksowe przedstawienie przeprowadzonych analiz oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko;
- 15) analizę możliwych konfliktów społecznych związanych z planowanym przedsięwzięciem;
- 16) przedstawienie propozycji monitoringu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na etapie jego budowy i eksploatacji lub użytkowania;
- 17) wskazanie trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy, jakie napotkano, opracowując raport;
- 18) streszczenie w języku niespecjalistycznym informacji zawartych w raporcie, w odniesieniu do każdego elementu raportu;
- 19) nazwisko osoby lub osób sporządzających raport;
- 20) źródła informacji stanowiące podstawę do sporządzenia raportu.

Jeżeli dla planowanego przedsięwzięcia jest konieczne ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania, do raportu powinna być załączona poświadczona przez właściwy organ kopia mapy ewidencyjnej z zaznaczonym przebiegiem granic

obszaru, na którym jest konieczne utworzenie obszaru ograniczonego użytkowania. Nie dotyczy to przedsięwzięć polegających na budowie drogi krajowej.

Jeżeli planowane przedsięwzięcie jest związane z użyciem instalacji objętej obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego, raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien zawierać porównanie proponowanej techniki z najlepszymi dostępnymi technikami.

Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien uwzględniać oddziaływanie przedsięwzięcia na etapach jego realizacji, eksploatacji lub użytkowania oraz likwidacji.

Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, sporządzany w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, stanowiącej część postępowania w sprawie wydania decyzji o pozwoleniu na budowę, decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego, decyzji o pozwoleniu na wznowienie robót budowlanych oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji drogi publicznej, powinien:

- 1) zawierać informacje, o których mowa wyżej, określone ze szczegółowością i dokładnością odpowiednio do posiadanych danych wynikających z projektu budowlanego i innych informacji uzyskanych po wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i innych decyzji, jeżeli były już dla danego przedsięwzięcia wydane;
- 2) określać stopień i sposób uwzględnienia wymagań dotyczących ochrony środowiska, zawartych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i innych wydanych decyzjach.

Właściwym organem do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko jest w analizowanym przypadku Wójt Gminy Mochowo, a organami właściwymi do uzgodnień i opinii Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sierpcu oraz Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie.

Dla rozpatrywanego przedsięwzięcia budowy czterech kurników do chowu kurcząt brojlerów na terenie działki, położonej w miejscowości Sulkowo-Bariany gm. Mochowo (działka nr 88/2), Inwestor tj. Pan Witold Pleśniak, jest zobowiązany obligatoryjnie do sporządzenia raportu o pełnym zakresie, w związku z planowaną wielkością chowu w liczbie większej niż 210 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza (DJP).

Niniejszy raport będzie spełniać wymagania określone w art. 66 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wyszczególnione wyżej. Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko będzie uwzględniać oddziaływanie przedsięwzięcia na etapach jego realizacji, eksploatacji oraz likwidacji.

2. CEL OPRACOWANIA

Niniejsze opracowanie zostało wykonane w związku z planowanym przedsięwzięciem budowy 4 kurników o powierzchni zabudowy ok. 2268 m² (126 m x 18 m), w tym pow. inwentarska 2160 m² każdy, do ściółkowego chowu kurcząt brojlerów, na działce o numerze ew. 88/2, położonej w miejscowości Sulkowo-Bariany gm. Mochowo.

Według rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397 z późn. zm.), przedmiotowe przedsięwzięcie kwalifikuje się do grupy (§2 ust. 1 pkt 51), dla której obowiązek sporządzenia raportu jest wymagany obligatoryjnie, w rozumieniu art. 59 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r.

Zakres niniejszego raportu spełnia wymagania art. 66 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, przedstawione w punkcie nr 1 niniejszego raportu.

2.1. Podstawy prawne

1. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zmianami,
2. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska – t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.,
3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach – Dz. U. z 2013 r., poz. 21,
4. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym - Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zmianami,
5. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane - Dz. U. Nr 106, poz. 1126 z 2000 roku z późn. zmianami,
6. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o zmianie ustawy Prawo budowlane oraz o zmianie niektórych ustaw - Dz. U. Nr 80, poz. 718,
7. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody - Dz. U. Nr 92, poz. 880 z późn. zm.,
8. Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo Wodne - Dz. U. Nr 115 poz. 1229 z późn. zmianami,
9. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 roku w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego - Dz. U. Nr 137, poz. 984 z późn. zm.,

10. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 roku w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu - Dz. U. z 2012 r., poz. 1031,
11. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 roku w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi - Dz. U. Nr 165 poz. 1359,
12. “Wskaźniki emisji substancji zanieczyszczających wprowadzanych do powietrza z procesów energetycznego spalania paliw” - materiały informacyjno-instruktażowe MOŚZNiL - kwiecień 1996 r.,
13. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko - Dz. U. Nr 213, poz. 1397,
14. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku - Dz. U. Nr 120, poz. 826 z późn. zm.,
15. Rozporządzenie Ministra Budownictwa z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych - Dz. U. Nr 136, poz. 964,
16. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów - Dz. U. Nr 112, poz. 1206,
17. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 roku w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu - Dz. U. Nr 16, poz. 87,
18. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2001 roku w sprawie rodzajów odpadów lub ich ilości, dla których nie ma obowiązku prowadzenia ewidencji odpadów oraz kategorii małych i średnich przedsiębiorstw, które mogą prowadzić uproszczoną ewidencję odpadów - Dz. U. Nr 152, poz. 1735,
19. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 grudnia 2010 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów - Dz. U. Nr 249, poz. 1673,
20. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 kwietnia 2006 r. w sprawie listy rodzajów odpadów, które posiadacz odpadów może przekazywać osobom fizycznym lub jednostkom organizacyjnym, niebędącym przedsiębiorcami oraz dopuszczalnych metod ich odzysku - Dz. U. Nr 75, poz. 527 z późn. zm.,
21. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2002 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej - Dz. U. Nr 58, poz. 535 z późn. zm.,
22. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2002 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości - Dz. U. Nr 122, poz. 1055,

23. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 kwietnia 2011 r. w sprawie standardów emisyjnych z instalacji - Dz. U. Nr 95, poz. 558,
24. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 roku w sprawie przypadków, w których wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza z instalacji nie wymaga pozwolenia - Dz. U. Nr 130, poz. 881,
25. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia - Dz. U. Nr 130, poz. 880,
26. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 listopada 2008 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji oraz pomiarów ilości pobieranej wody - Dz. U. Nr 206, poz. 1291,
27. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 4 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z olejami odpadowymi - Dz. U. Nr 192, poz. 1968,
28. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 24 czerwca 2002 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane substancje stwarzające szczególne zagrożenie dla środowiska - Dz. U. Nr 96, poz. 860,
29. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie rodzajów wyników pomiarów prowadzonych w związku z eksploatacją instalacji lub urządzenia i innych danych oraz terminów i sposobów ich prezentacji - Dz. U. Nr 215, poz. 1366,
30. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2005 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, których wprowadzanie w ściekach przemysłowych do urządzeń kanalizacyjnych wymaga uzyskania pozwolenia wodnoprawnego – Dz. U. Nr 233, poz. 1988 z późn. zm.),
31. Ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu - Dz. U. Nr 147, poz. 1033 z późn. zm.,
32. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 lutego 2010 r. w sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej - Dz. U. 56, poz. 344,
33. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2002 roku w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać programy działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych - Dz. U. Nr 4 z 2003 r., poz. 44,
34. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 14 stycznia 2002 r. w sprawie określenia przeciętnych norm zużycia wody – Dz. U. Nr 8, poz. 70,
35. Ustawa z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji – Dz. U. Nr 130, poz. 1070 z późn. zm.,

36. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 sierpnia 2009 r. w sprawie sprawozdania do tworzenia Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń - Dz. U. Nr 141, poz. 1154,
37. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów Unii Europejskiej objętej planem rozwoju obszarów wiejskich – Dz. U. Nr 17, poz. 142 z późn. zm.

2.2. Wykaz dokumentów i materiałów

W raporcie wykorzystano następujące dokumenty i materiały:

- Mapa ewidencyjna w skali 1:5000,
- Karta informacyjna przedsięwzięcia,
- Strona internetowa Pierwszego Portalu Rolnego //www/ppr.pl,
- „Charakterystyka technologiczna hodowli drobiu i świń w Unii Europejskiej” red. M. Miłułka, Ministerstwo Środowiska, Warszawa IX 2003 r.,
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Mochowo,
- Wizja lokalna terenu,
- Obowiązujące normy środowiskowe, zawarte w polskich przepisach prawnych.
- “Stan środowiska w woj. mazowieckim w 2012 r.” - Inspekcja Ochrony Środowiska, Warszawa 2013 r.,
- “Jakość i zagrożenia wód powierzchniowych w woj. mazowieckim”, - raport WIOŚ w Warszawie, IOŚ, Warszawa 2002,
- Obowiązujące normy środowiskowe, zawarte w polskich przepisach prawnych.

2.3. Zastosowane metody i założenia raportu

Przy opracowaniu „Raportu...” zastosowano następujące metody:

- indukcyjno-opisową,
- modelowania matematycznego,
- analogii środowiskowych,
- diagnozy stanu środowiska na podstawie kartowania terenowego jako punktu wyjścia ekstrapolacji w przyszłość,
- analiz kartograficznych,
- wizualizacji fotograficznej.

Do oceny wpływu projektowanego obiektu na stan środowiska wykorzystano:

- publikację pt. „Postępowanie w sprawie OOS przy podejmowaniu decyzji administracyjnych”, przygotowaną w ramach serii wydawniczej wspierającej program implementacyjny dyrektywy 85/337/EWG, znowelizowanej dyrektywą 97/11/WE - EKOKONSULT Gdańsk,
- referencyjną metodykę modelowania poziomów substancji w powietrzu, podaną w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 roku w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 16, poz. 87) i oparty na niej pakiet programów komputerowych „OPA03” firmy EKO-SOFT,
- wytyczne Instytutu Techniki Budowlanej dotyczące metody określania emisji i imisji hałasu przemysłowego w środowisku - Instrukcja Nr 338/2008,
- instrukcję użytkową do określania zasięgu hałasu przemysłowego i drogowego, emitowanego do środowiska, wraz z programem komputerowym SON2 wersja 3.3, zgodna z PN-ISO 9613-2:2002 – Z.U.O. „EKO-SOFT” Łódź,
- obowiązujące normy środowiskowe, zawarte w przepisach prawnych.

W niniejszym raporcie założono, że podstawowe znaczenie dla identyfikacji ewentualnych kolizji i zagrożeń ma charakterystyka środowiska w otoczeniu projektowanego obiektu.

Charakterystyka ta obejmuje dwie podstawowe grupy właściwości środowiska:

- wartość zasobów, w tym wartość ekologiczną i użytkową;
- wrażliwość zasobów na oddziaływania i zmiany związane z budową i eksploatacją obiektu.

3. LOKALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA

Przedmiotowe przedsięwzięcie zlokalizowane będzie na terenie działki rolnej nr 88/2, o powierzchni 3,87 ha, położonej we wsi Sulkowo-Bariany gm. Mochowo, pow. sierpecki, ok. 15 km na południowy-zachód od m. Sierpc i ok. 1,5 km na południowy-zachód od miejscowości Mochowo. Działka położona jest na terenie rolniczym (grunty rolne) z rzadką zabudową zagrodową. Najbliższe zabudowania sąsiedzkie zlokalizowane są w odległości ok. 400 m w kierunku wschodnim, 550 m w kierunku zachodnim, 450 m w kierunku północnym i ok. 480 m w kierunku południowo-wschodnim. Od strony południowej działka graniczy z drogą. Od północy, zachodu i wschodu działka graniczy z niezabudowanymi terenami rolniczymi. Zjazd na działkę z istniejącej drogi gminnej oznaczonej w ewidencji gruntów nr 89.

Teren przeznaczony pod budowę kurników jest niezabudowany i stanowi grunt rolny klasy RV, użytkowany dotychczas rolniczo pod zasiewy zbożowe. Rozpatrywany teren jest uzbrojony w sieć wodociagową, natomiast brak jest kanalizacji sanitarnej i deszczowej.

Analizowany teren leży w obszarze podlegającym prawnej formie ochrony przyrodniczej. Jest to Obszar Chronionego Krajobrazu „Przyrzecze Skrwy Prawej”. W sąsiedztwie, ani w bezpośrednim zasięgu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia, nie ma zabytków chronionych na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Najbliższy Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk sieci NATURA 2000 „SIKÓRZ” PLH 140012, znajduje się w odległości około 10 km na południe od przedsięwzięcia. Innym obszarem chronionym, położonym w dalszym sąsiedztwie przedsięwzięcia (ok. 5,5 km na południe) jest Brudzeński Park Krajobrazowy.

W rejonie bliskiego sąsiedztwa i oddziaływania projektowanego przedsięwzięcia nie występują inne obiekty podlegające szczególnej ochronie przyrodniczej, obszary parków narodowych i leśnych kompleksów promocyjnych.

Przedsięwzięcie będzie realizowane poza miejscami występowania obszarów wodno-błotnych i innych, o płytkim zaleganiu wód podziemnych. W pobliżu nie występują również obszary górskie, wybrzeży i inne obszary objęte ochroną, w tym strefy ochronne ujęć wód i obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych.

W miejscu realizacji inwestycji oraz jej pobliżu brak jest obszarów mających znaczenie historyczne, kulturowe i archeologiczne. W zasięgu oddziaływania inwestycji i jej najbliższej okolicy nie występują uzdrowiska, obszary ochrony uzdrowiskowej oraz obszary wyszczególnione na podstawie przepisów ustawy o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowiskowym.

W bezpośrednim i dalszym sąsiedztwie przedsięwzięcia nie ma zlokalizowanych obiektów stanowiących dobra kultury poddane ochronie, pomników historii wpisanych na „Listę dziedzictwa światowego” lub „Listę dziedzictwa narodowego”, ani innych obiektów zabytkowych tj. pałaców, parków podworskich chronionych na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, stanowisk archeologicznych itp.

3.1. Stan formalno-prawny przedsięwzięcia

Wobec braku ustalonego dla terenów rolnych wsi Sulkowo-Bariany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, Inwestor ma obowiązek uzyskania decyzji o warunkach zabudowy dla planowanego przedsięwzięcia. Dla uzyskania tej decyzji oraz, w dalszej kolejności, pozwolenia na budowę, zgodnie z obowiązującą aktualnie procedurą, niezbędna jest decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach.

Wymaga ona przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, której elementem jest niniejszy raport. Inwestor wystąpi z wnioskiem do Wójta Gminy o wydanie tej decyzji, do którego dołączy niniejszy raport oś.

4. OPIS ELEMENTÓW PRZYRODNICZYCH ŚRODOWISKA OBJĘTYCH ZAKRESEM PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA

4.1. Ogólna charakterystyka Gminy Mochowo

- Położenie i powierzchnia

Gmina Mochowo położona jest w północno-zachodniej części województwa mazowieckiego, w powiecie sierpeckim. Jest jedną z 7 gmin powiatu sierpeckiego. Cały jej obszar leży na Nizinie Mazowieckiej, w dorzeczu rzek Sierpicy i Skrwy Prawej.

Gmina Mochowo graniczy:

- z trzema innymi gminami powiatu sierpeckiego: Gozdowo, Szczutowo oraz gminą wiejską Sierpc,
- z jedną gminą powiatu płockiego – Brudzeń Duży,
- z dwiema gminami powiatu lipnowskiego (województwo kujawsko-pomorskie): Skępe i Tłuchowo.

Powierzchnia Gminy Mochowo: 14 357 ha (143,6 km²).

Znaczna część obszaru gminy znajduje się w obszarze krajobrazu chronionego, wchodzącego w wojewódzki system ekologiczny.

Gmina posiada powiązania komunikacyjne z Płockiem i Sierpcem, drogami wojewódzkimi i powiatowymi. Przez obszar Gminy przebiega gazociąg tranzytowy Jamał – Europa Zachodnia.

W granicach administracyjnych Gminy Mochowo znajdują się 43 miejscowości.

- Rzeźba terenu

Ukształtowanie powierzchni terenu Gminy jest zróżnicowane. Wynika to z położenia wschodniej części Gminy w strefie czołowo-morenowej zlodowacenia bałtyckiego oraz obecności głębokiej doliny rzeki Skrwy, rozcinającej jej obszar na niemal dwie równe połowy. Różnica wysokości powierzchni terenu wynosi około 55 metrów.

Generalnie w ukształtowaniu terenu wyróżnić można:

- strefę pagórków czołowomorenowych,
- wysoczyznę morenową,
- równinę sandrową z siecią dolin, rzek i cieków,

Strefę czołowo-morenową stanowią pagórki moren akumulacyjnych, wtopione w obszar wysoczyzny morenowej, tworzące dość wyraźny wał 1 – 2 km o orientacji NW – SE, tylko fragmentarycznie występujący na obszarze wschodniej części Gminy. Charakteryzuje się ona dużymi spadkami terenu.

Wysoczyzna morenowa zajmuje duże powierzchnie zwłaszcza we wschodniej części Gminy, występuje w dwóch poziomach: wyższy – wyniesiony na około 108 – 125 m n.p.m. tworzy wysoczyzna falista z licznymi zagłębieniami bezodpływowymi, niższy – wyniesiony na około 104 – 115 m n.p.m. – wysoczyzna płaska.

Równina sandrowa – będąca częścią sandru Skrwy jest powierzchnią płaską, silnie porozcinaną przez rzekę Skrwę i jej dopływy, w dużej części zalesioną.

Dolina rzeki Skrwy jest formą wąską, ale dość wyraźną: strome zbocza, liczne podcięcia i osuwiska.

- Geologia

Gmina Mochowo leży w środkowej części niecki brzeżnej, zwanej Niecką Warszawską lub Płocką, i obejmuje swoim terenem pogranicze dwóch makroregionów fizycznogeograficznych: Pojezierza Chełmińsko-Dobrzyńskiego od zachodu (z mezoregionami: Pojezierzem Dobrzyńskim i Równiną Urszulewską) i Niziny Północnomazowieckiej od wschodu (z mezoregionami: Wysoczyzną Płońską i Równiną Raciąską).

Główne podłoże Gminy to utwory czwartorzędowe, odznaczające się znaczną miąższością, ponad 100 m. Dotyczy to zwłaszcza utworów plejstocenijskich. Na znacznej części terenu, głównie na obrzeżach Gminy, występują od powierzchni utwory zwałowe wykształcone w postaci gliny i piasków gliniastych. W części centralnej Gminy utwory te są przykryte cienką warstwą wodnolodowcowych piasków i żwirów, są one z reguły gruntami średnio zagęszczonymi.

Strukturę geologiczną stanowią w przeważającej części równinne i faliste powierzchnie sandrowe. Doliny rzeczne utworzyły się w miejscu rynien polodowcowych pozostałych po poznańskiej fazie zlodowacenia Wisły. W rzeźbie wyróżnić można trzy główne jednostki geomorfologiczne: równinę sandrową, wysoczyznę morenową i dolinę Skrwy.

Sandr zbudowany jest z piasków i piasków ze żwirami osadzonych przez wody roztopowe płynące od czoła lądolodu stacjonującego na linii moren dobrzyńskich, stąd też obszar ten nazywany jest sandrem dobrzyńskim lub sandrem Skrwy.

Miejscami – szczególnie na zachód i północ od Sierpca – wśród sandru pojawiają się erozyjne równiny wód roztopowych leżące w jego poziomie, a zbudowane z glin zwałowych i piasków z glazami.

Wysoczyzna morenowa jest rozcięta sandrową doliną Skrwy na dwa płaty, z których zachodni ma bardzo urozmaiconą rzeźbę ze wszystkimi cechami młodego krajobrazu polodowcowego.

Przeważa tu wysoczyzna morenowa falista, z licznymi zagłębieniami bezodpływowymi i pagórkami kemowymi, leżąca średnio na wysokości 123-126 m n.p.m., tj. 6-9 m nad poziomem sandru dobrzyńskiego.

Gleby na obszarze Gminy Mochowo są niskiej klasy (wskaźnik bonitacji poniżej 0,85) oraz wykazują duże zakwaszenie.

- Surowce mineralne

Złoże „Budy Bledzewskie” – piaski drobno i średnioziarniste, niekiedy różnoziarniste z gładzikami mogą być wykorzystane na potrzeby lokalne.

Dokumentacje geologiczne posiada torfowisko „Dobaczewo”. Są to złoża torfu niskiego – torf drewnotrzciniowy, trzciniowo – turzycowy, sfagnowy, nielicznie występuje gytia.

Zarejestrowanych jest 9 wyrobisk (piaski różnoziarniste niekiedy z domieszką żwirów) 5 jest eksploatowanych okresowo lub sporadycznie przez miejscową ludność do celów budownictwa lokalnego i konserwacji dróg.

4.2. Klimat

Mochowo znajduje się w obrębie dzielnicy klimatycznej środkowej. Klimat w Gminie Mochowo zbliżony jest do kontynentalnego. Średnia roczna suma opadów wynosi około 500 mm. Są to wartości należące do najniższych w Polsce.

Średnia miesięczna temperatura powietrza wynosi ok. 7,5°C. Średnia wilgotność względna powietrza 78%.

Przeważający kierunek wiatru zachodni i południowo-zachodni. Latem wzrasta udział wiatrów północno-zachodnich, zimą południowo-zachodnich. Przeciętna ilość dni pogodnych w roku wynosi 50, natomiast dni pochmurnych 145 w roku.

4.3. Warunki wodne

Wody powierzchniowe na terenie gminy reprezentowane są przez rzekę Skrwę Prawą z dopływami, z których dwa największe: Głowienica i Czernica odwadniają zachodnią część Gminy. Rzeka Skrwa płynie dnem głębokiej doliny, dzielącej obszar Gminy na niemal dwie równe części. W swoim dolnym odcinku rzeka meandruje, pojawiają się starorzecza i przybywa poziomów terasowych. Podobnie kręty przebieg mają niemal wszystkie dopływy Skrwy. Najogólniej można przyjąć, że wody powierzchniowe na obszarze Gminy są rozmieszczone równomiernie. Występują też liczne choć drobne zbiorniki wodne w zagłębieniach bezodpływowych.

- Rzeka Skrwa Prawa

Główną rzeką przepływającą - na długości 24 kilometrów - przez Gminę Mochowo jest Skrwa (Skrwa Prawa). Jest to jedna z rzek województwa mazowieckiego o najkorzystniejszych warunkach hydrogeologicznych.

Charakteryzuje ją śnieżno-deszczowy ustrój zasilania z dwoma wysokimi stanami wody. Niestety prowadzi ona wody nie mieszczące się w żadnej klasie czystości. W znacznej mierze o zanieczyszczeniu wód Skrwy decydują, oprócz drobnych punktowych źródeł zanieczyszczeń, zanieczyszczenia obszarowe.

Odprowadzane są do wód w sposób niezorganizowany, a źródłem ich są mineralne i organiczne nawozy stosowane pod uprawy oraz chemiczne środki ochrony roślin. Skrwa ma bystry prąd, a zbocza jej doliny sięgają 40 metrów wysokości. Rzeka jest kręta, a jej brzegi porastają rosochate wierzby i inne stare drzewa. Brzegi na przemian, stają się płaskie, lub nachylone pod niewielkim kątem, to znów strome i urwiste. Kręta dolina rzeki jest niezwykle interesująca pod względem geomorfologicznym. Rzeka tworzy wielkie zakola (meandry) o promieniu kilku kilometrów, wyginając się na przemian, to w stronę wschodnią, to w zachodnią. W obrębie tych "kolan" można natomiast wyróżnić liczne mniejsze zakola, o promieniu kilkuset metrów.

Czasami skrety rzeki są tak ostre, że po obu jej stronach tworzą się długie i wąskie malownicze "półwyspy", o długości kilku kilometrów i szerokości miejscami zaledwie kilkuset metrów, po obu stronach ograniczone stromymi obrywami. Sama dolina rzeki jest na przemian to wąska, tworząc odcinki przełomowe, to znów tworzy rozległe rozszerzenia, baseny i kotły.

Z wyniesionych brzegów doliny, osiagających miejscami do 50 metrów wysokości względnej, rozciągają się malownicze rozległe widoki na rzekę i całą okolicę.

Ten niezwykle urozmaicony krajobraz zaprzecza popularnemu przekonaniu o płaskim i nieciekawym krajobrazowo Mazowszu.

Na znacznym odcinku granica pomiędzy Gminą Mochowo i Tłuchowo przebiega na rzece Skrwie Prawej. Jest to również naturalna granica pomiędzy województwem mazowieckim, a kujawsko-pomorskim.

4.4. Gospodarka wodno – ściekowa

Gminę Mochowo należy zaklasyfikować do obszarów zagrożonej jakości środowiska z powodu braku systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków, przy jednoczesnym dużym wskaźniku mieszkańców korzystających ze zbiorczych systemów wodociągów.

Gminę wyróżnia dobrze zlokalizowany system wodociągów wiejskich opartych na ujęciach w miejscowościach: Bożewo, Mochowo, Choczeń i Ligowo.

Według stanu na koniec roku 2006, 96% gospodarstw podłączonych jest do sieci wodociągowej.

Nieuporządkowana jest natomiast gospodarka ściekowa. Dwie z trzech największych miejscowości nie posiadają kompleksowego zbiorczego systemu kanalizacji i oczyszczania ścieków, natomiast na obszarach zabudowy rozproszonej występują przyzagrodowe oczyszczalnie ścieków.

Jedyna zbiorcza oczyszczalnia mechaniczno – biologiczna w Cieślinie oczyszcza ścieki komunalne z Cieślina, Bożewa i Bożewa Nowego. Obecnie możliwość zrzutu ścieków na dobę wynosi średnio 100 m³.

W efekcie stopień skanalizowania wynosi, według stanu na koniec roku 2006, zaledwie 10,5%.

Głównymi źródłami zanieczyszczeń cieków wodnych na terenie Gminy są:

- 1) ścieki sanitarne,
- 2) wody deszczowe z terenów zabudowanych oraz z dróg,
- 3) zanieczyszczenia obszarowe, to jest:
 - a) zanieczyszczenia związane z rolnictwem, hodowlą zwierząt i nawożeniem mineralnym,
 - b) zanieczyszczenia związane z erozją terenów zlewni rzek,
 - c) zanieczyszczenia pochodzenia atmosferycznego,
 - d) zanieczyszczenia z „weekendowej”, rekreacji uprawianej na terenach wzdłuż dolin rzek Sierpienicy i Skrzy Prawej oraz nad Jeziorem Bledzewskim,
 - e) odcieki z dzikich wysypisk śmieci.
- 4) zanieczyszczenia rzek przez mieszkańców.

4.5. Zanieczyszczenie powietrza

Na obszarze gminy nie ma zlokalizowanych większych przemysłowych źródeł emisji, które byłyby uciążliwe dla mieszkańców. Funkcjonują tu głównie małe zakłady usługowe, wykorzystujące lokalne, rozproszone źródła ciepła.

W ostatnich latach obserwuje się pozytywną tendencję do zmniejszania ilości zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery na terenie powiatu. Początkowo spowodowane było to spadkiem produkcji energii cieplnej oraz restrukturyzacją przemysłu, w ostatnich latach zaś działaniami proekologicznymi podejmowanymi przez zakłady stanowiące największe zagrożenie dla środowiska.

Stan powietrza

Według danych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie Delegatura w Płocku stan zanieczyszczenia powietrza w rejonie lokalizacji przedsięwzięcia, wyrażony stężeniem średniorocznym, wynosi:

- pył zawieszony PM10	-	21,0 µg/m ³
- dwutlenek siarki	-	5,0 µg/m ³
- dwutlenek azotu	-	6,0 µg/m ³
- tlenek węgla	-	280 µg/m ³ .

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (art. 89) Wojewódzki Inspektor ochrony Środowiska rokrocznie wykonuje ocenę poziomów substancji w powietrzu we wszystkich strefach województwa.

Ocena ta jest przeprowadzana w celu:

- klasyfikacji stref w oparciu o kryteria zawarte w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu,
- uzyskania informacji o przestrzennych rozkładach stężeń zanieczyszczeń,
- wskazania wartości i obszarów przekroczeń wartości kryterialnych,
- wskazania potrzeb w zakresie niezbędnej modernizacji systemu monitoringu powietrza.

Klasyfikacji stref dokonuje się oddzielnie dla dwóch grup kryteriów ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin, wydzielając strefy, dla których poziom:

1. chociaż jednej substancji przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji – klasa C,
2. chociaż jednej substancji mieści się pomiędzy poziomem dopuszczalnym, a poziomem dopuszczalnym powiększonym o margines tolerancji- klasa B,
3. poziom substancji nie przekracza poziomu dopuszczalnego - klasa A.

W ramach prowadzonych prac ocenie podlegają aglomeracje o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy oraz obszary powiatów nie wchodzących w skład aglomeracji. W kontekście powyższych zapisów należy stwierdzić, że gmina Mochowo wchodzi w skład strefy „mazowieckiej”. Wyniki uzyskane dla strefy w 2011 roku, z uwzględnieniem kryteriów dla ochrony zdrowia przedstawiały się następująco:

Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy							Klasa ogólna	Działania wynikające z klasyfikacji
SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	O ₃		
A	A	C	A	A	A	A	C	Strefa zakwalifikowana do wykonania Programu Ochrony Powietrza

Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń oraz klasa ogólna uzyskane w ocenie rocznej z uwzględnieniem kryteriów dla ochrony roślin wynoszą:

Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy			Klasa ogólna	Działania wynikające z klasyfikacji
SO ₂	NO _x	O ₃		
A	A	A	A	-

Odory

Odory wiążą się z dyskomfortem związanym z przedostawaniem się gazów złoonych do powietrza atmosferycznego. Na terenie gminy odory mają głównie oddziaływanie lokalne.

Do źródeł wytwarzających gazy złoonne (odory) na terenie gminy można zaliczyć:

- obiekty inwentarskie,
- oczyszczalnie ścieków (gazy złoonne mogą powstać w wyniku procesów zachodzących na oczyszczalni oraz napowietrzania osadu),
- przydomowe oczyszczalnie ścieków, zbiorniki bezodpływowe (szamba),
- złe posadowienie systemu kanalizacyjnego.
- niezorganizowane źródła emisji gazów złoonych z indywidualnych palenisk domowych (np. spalanie odpadów z tworzyw, gumy w paleniskach domowych).

4.6. Gospodarka odpadami

Gmina Mochowo posiada własne składowisko odpadów komunalnych w Gozdach. Powierzchnia całkowita – 5670 m², powierzchnia użytkowa – 3528 m².

Całkowita chłonność składowania – 65000 m³.

Wysypisko w Gozdach jest jednym z najbardziej urządzonych wysypisk w byłym województwie płockim, niestwarzającym zagrożenia sanitarnego. Wokół wysypiska znajduje się pas zieleni osłonowej o szerokości 4 m. Pas obsadzony jest mieszaną roślinnością tj. żywopłotem i niskopiennymi drzewami.

4.7. Lasy

Lasy zajmują ponad 2000 ha, co stanowi 14,37 % powierzchni gminy (średnia wojewódzka zalesienia to 22,0%).

Rozmieszczone są nierównomiernie, koncentrując się w centralnej części gminy, z reguły w najbliższym otoczeniu doliny Skrwy. Różnorodność typów siedliskowych, dość urozmaicony drzewostan, sąsiedztwo użytków zielonych i licznych powierzchni wodnych oraz dosyć urozmaicona rzeźba terenu decydują o ich dużej atrakcyjności przyrodniczo-krajobrazowej. Bogata flora sprzyja ostojom zwierzyny, stąd tereny te uchodzą za atrakcyjne pod względem łowieckim. Przeważają kompleksy lasów państwowych. Jeden znajduje się na terenie sołectw: Kokoszczyń, Kapuśniki, Śniechy, drugi na terenie sołectw: Żuki, Zglenice, Budy. Pozostałe użytki leśne nie tworzą zwartego kompleksu. Drzewostany porozielane są zazwyczaj polami uprawnymi. Wiodącymi typami siedliska jest bór świeży i bór mieszany świeży w północnej części terenu. Tereny niżej położone zajmują siedliska boru wilgotnego. Drzewostan jest zróżnicowany pod względem stanu gatunkowego i wieku. Uzupełnieniem są drobne ale dość liczne lasy prywatne. Przy drogach spotkać można wierzby charakterystyczne dla pejzażu Mazowsza.

Lasy ochronne stanowią 57 ha, podlegają ochronie ze względu na spełniane funkcje.

4.8. Obszary chronione

Formami ochrony przyrody występującymi na terenie gminy są:

- 4 pomniki przyrody :
 - dąb i kasztan w m. Żurawin oraz sosna i jałowiec w m. Zglenice Budy
- Obszar Krajobrazu Chronionego „Przyrzecze Skrwy Prawej” o powierzchni całkowitej 33 338 ha, który ciągnie się wzdłuż Skrwy Prawej przez większość terenu gminy. Obszar ten graniczy na południu z otuliną Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego, który wchodzi w skład krajobrazowego węzła ekologicznego.

Obszar stanowi krajowy korytarz ekologiczny.

Na terenie Gminy znajdują się też 2 parki zabytkowe wpisane do rejestru:

- Park Dworski w Cieślinie o powierzchni 4,9 ha z połowy XIX w.
- Park Dworski w Obrębie o powierzchni 2,3 ha z końca XIX w.

4.9. Zabytki na terenie Gminy Mochowo

Obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków to:

- kościoły parafialne w miejscowościach: Bożewo, Ligowo, Mochowo i Żurawin,
- Zagroda młynarska w Choczniu,
- Zespół dworski w Obrębie,
- Park dworski w Cieślinie.

Średniowieczny Kościół w Bożewie z drugiej połowy XV wieku. We wnęce kaplicy od strony południowej świątyni umieszczona została późnobarokowa figura Matki Boskiej Skępskiej. Świątynia wystawiona została kosztem Starosty Płońskiego i Stolnika Płockiego Andrzeja z Bożewa. Kościół w Bożewie stanowi piękny i rzadki przykład gotyku mazowieckiego. Obecnie ołtarze pochodzą z XVIII wieku. Kaplica pod wezwaniem św. Anny, rzeźby Świętych, chrzcielnica, ambona, konfesjonały, a ze starych i cennych sprzętów liturgicznych – rokokowa monstrancja z drugiej połowy XVIII wieku, kielich z końca XVIII stulecia oraz dwa cynowe lichtarze.

Drewniany kościół w Mochowie (pierwotna świątynia drewniana nie zachowała się do dzisiaj) pochodzi z 1684 roku. Świątynia posiada cenne barokowe wyposażenie wewnętrzne ze średniowiecznym obrazem Matki Boskiej Śnieżnej, malowanym na desce w końcu XV stulecia. Na skraju miejscowości stoi figura św. Jana Nepomucena z pocz. XIX w.

Kościół w Ligowie. Współczesna neogotycka bryła Kościoła w Ligowie nawiązuje do odległej przeszłości w parafii. Erygowano ją tutaj już w 1388 roku. Dawne kościoły drewniane nie przetrwały. Świątynia wybudowana została w latach 1906 – 1913. Jej wnętrze stanowi między innymi kilka zabytkowych przedmiotów z XVII i XVIII wieku, głównie naczyni i szat liturgicznych.

O jej wyglądzie świadczy jednak przede wszystkim polichromia znanego artysty Władysława Drapiewskiego do dziejów Rzymsko – Katolickiego Kościoła Polskiego.

Kościół w Żurawinie – murowany, zbudowany został w 1902 roku. W ołtarzu głównym znajduje się słynny z łask obraz Matki Boskiej Żurawińskiej malowany na desce z XVIII wieku. Żurawin jest miejscem pielgrzymkowym znanym z głównego odpustu w pierwszą niedzielę po 6 sierpnia, na który przybywają licznie wierni z okolicznych parafii. Otoczenie kościoła i Kaplicy w Żurawinie należy do najbardziej malowniczych i ciekawych turystycznie zakątków Gminy Mochowo.

Młyn w Choczniu jest jakby żywcem wyjęty z siedemnastowiecznego krajobrazu. Drewniany obiekt młyna wodnego wchodzącego w skład całej zagrody, powstał w 1876 roku. Wewnątrz młyna zachował się komplet pierwotnych jego urządzeń. Zagroda młyńska w Choczniu stanowi dużą osobliwość krajoznawczą i należy do najcenniejszych zabytków budownictwa przemysłowego w byłym województwie płockim. Tutejsze kaskady nie mają sobie równych w całym biegu rzeki Skrwy.

Dwór w Obrębie. Pięknie usytuowany na lewym brzegu Skrwy dwór w Obrębie, wzniesiony został w początkach XX wieku. Jego otoczenie stanowią resztki dziewiętnastowiecznego parku z fragmentami dawnych zabudowań gospodarczych.

Park i pałac dworski w Cieślinie powstał w pierwszej połowie XIX wieku. Dziś oznaką jego dawnej świetności jest duży staw usytuowany w zachodniej części parku.

5. OCENA WARTOŚCI ŚRODOWISKA I UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB OCHRONY ŚRODOWISKA

Na podstawie przeprowadzonego rozpoznania stanu poszczególnych elementów fizycznych i przyrodniczych środowiska rejonu lokalizacji projektowanych kurników, przeprowadzono ocenę wartości środowiska w tym terenie, uwzględniając:

- występowanie lub brak danego elementu środowiska,
- jakość danego elementu,
- znaczenie danego elementu w istniejącym środowisku,
- stopień wrażliwości na zmiany,
- zdolność elementu do samoregeneracji,
- przewidywaną intensywność oddziaływania na środowisko.

Z wykonanej analizy rang wynika, że inwestowany teren rolniczy charakteryzuje się niewysoką wartością walorów środowiskowych, a poszczególne elementy środowiska nie przedstawiają szczególnej wartości ekologicznej.

Podstawowymi uwarunkowaniami środowiska, mającymi wpływ na funkcjonowanie projektowanego przedsięwzięcia są:

- formy ochrony przyrody bez szczególnych ograniczeń (przedsięwzięcie związane z rolnictwem),
- brak cennych zbiorowisk roślinnych (pola uprawne),
- izolacja wód podziemnych warstwami nieprzepuszczalnymi,
- brak w pobliżu wód płynących i stojących,
- położenie terenu przedsięwzięcia poza strefą intensywnego oddziaływania emisyjnego i akustycznego źródeł przemysłowych i komunikacyjnych.

Reasumując stwierdzam, że z punktu widzenia jakości środowiska i poszczególnych jego elementów brak jest przeciwwskazań do realizacji i funkcjonowania projektowanego przedsięwzięcia w istniejącej lokalizacji.

6. CHARAKTERYSTYKA TECHNICZNO-TECHNOLOGICZNA PRZEDSIĘWZIĘCIA

6.1. Opis stanu istniejącego

Inwestowana działka rolna nr 88/2 jest niezabudowana. Teren wykorzystywany rolniczo pod zasiewy zbożowe. Gleba klasy RV.

6.2. Opis stanu projektowanego

W ramach projektowanego przedsięwzięcia przewiduje się budowę 4 budynków inwentarskich (kurników) o powierzchni ~2268 m² (126 x 18 m) każdy (pow. inwentarska ok. 2160 m²). W kurnikach prowadzić się będzie ściółkowy chów kurcząt brojlerów o obsadzie maksymalnej 40000 szt. na kurnik w jednym cyklu, trwającym około 6 tygodni (max. 6 cykli w roku). Planuje się budowę etapową w maksymalnym okresie 6-ciu lat, po jednym kurniku, ich sukcesywne zasiedlanie, produkcję i budowę następnych. Ogólna wielkość chowu w fermie po całkowitym zakończeniu inwestycji wyniesie 640 DJP.

Projektowane budynki kurników stanowić będą budynki murowane jednokondygnacyjne z dachem dwuspadowym krytym blachą. Budynki będą zaprojektowane w nowoczesnej technologii, gwarantującej wysoką izolacyjność cieplną.

Ciepło do ogrzewania budynków wytwarzane będzie za pomocą nagrzewnic na gaz płynny propan – po cztery nagrzewnice o mocy ok. 100 kW każda na kurnik. Chów będzie ściółkowy, na słomie ułożonej na szczelnej betonowej posadzce – wymiana całkowita bezpośrednio po zakończeniu cyklu. W kurnikach zainstalowane będą linie paszowe i linie pojenia, na których zamontowane będą poidelka. Karmienie kurcząt będzie w pełni zmechanizowane i zautomatyzowane. Woda doprowadzona będzie z projektowanego przyłącza do gminnej sieci wodociągowej.

Kurniki wentylowane będą automatycznie wentylatorami mechanicznymi, z intensywnością zależną od istniejących warunków wilgotnościowo-temperaturowych. Planuje się zainstalowanie w kalenicy dachu każdego kurnika, na wysokości $h = 7,5$ m, 12 szt. wentylatorów dachowych o średnicy $\Phi 630$ i wydajności ok. $12500 \text{ m}^3/\text{h}$ oraz na wys. 2 m 8 szt. wentylatorów szczytowych o średnicy 1,4 m i wydajności ok. $40000 \text{ m}^3/\text{h}$.

Ścieki z części socjalnej (w jednym budynku kurnika) będą magazynowane w planowanym szczelnym zbiorniku bezodpływowym o poj. $\sim 2 \text{ m}^3$.

Ścieki technologiczne (przemysłowe) będą wytwarzane w wyniku mycia obiektów inwentarskich. Mycie urządzeń i całych hal inwentarskich po każdym cyklu chowu prowadzone będzie wodą z dodatkiem detergentów metodą ciśnieniową, przy użyciu myjek typu KARCHER. Powstające w wyniku mycia ścieki (ok. $2,5 \text{ m}^3/\text{mycie}/\text{kurnik}$) będą gromadzone w planowanych zbiornikach szczelnych – 1 zbiornik bezodpływowy o poj. ok. 6 m^3 na dwa kurniki.

Obornik, bezpośrednio po każdym cyklu chowu, będzie usuwany z kurników i wywożony na własny areal do jego nawożenia, a nadwyżki zbywane odbiorcom jako nawóz naturalny do nawożenia użytków rolnych w zamian za dostarczaną słomę ściółkową. Na terenie fermy obornik nie będzie magazynowany i przechowywany. Higienizacja i dezynfekcja obiektów po wyprzątaniu kurnika będzie prowadzona metodą zamglawiania specjalistycznymi środkami. Pasza gromadzona będzie w silosach o pojemności $\sim 20 \text{ Mg}$ (po 2 szt. na kurnik).

Wody deszczowe z powierzchni dachowych odprowadzane będą powierzchniowo na tereny zielone, biologicznie czynne, w granicach działki Inwestora.

W porze dziennej na terenie fermy będzie odbywał się ograniczony ruch pojazdów (dowóz paszy, wywóz odpadów,) i w każdym cyklu przywóz piskląt, wywóz kurcząt, ścieków i obornika).

Na wypadek przerw w dostawie energii elektrycznej, w pomieszczeniu technicznym jednego z kurników, zostanie zainstalowany agregat prądotwórczy o mocy $\sim 200 \text{ kW}$.

Obornik nie będzie magazynowany na terenie obiektu. Będzie on w całości wykorzystywany rolniczo na własnym areale (100 ha), a ewentualne nadwyżki sprzedawane okolicznym rolnikom bezpośrednio po każdym cyklu, na podstawie umów cywilno-prawnych.

Planowana technologia chowu kurcząt, z użyciem nowoczesnych urządzeń technicznych w zakresie karmienia, pojenia, ogrzewania i wentylowania oraz wykorzystywaniem obornika do nawożenia gruntów ornych, nie będzie odbiegać od stosowanych w krajach Unii Europejskiej.

W związku z automatyzacją fermy obsługę jej wykonywać będą max. 2 osoby.

7. OPIS ANALIZOWANYCH WARIANTÓW PRZEDSIĘWZIĘCIA

7.1. Wariant niepodejmowania przedsięwzięcia

Wariant ten obejmuje stan istniejący – inwestowana działka nr 88/2 użytkowana rolniczo pod zasiewy.

Wariant ten nie wprowadza jakichkolwiek zmian w krajobrazie i potencjalnego źródła emisji pyłowo-gazowej do powietrza i hałasu.

Wariant ten nie rodzi żadnych przewidywanych skutków dla środowiska.

7.2. Wariant proponowany przez wnioskodawcę

Wariant ten został opisany w punkcie 6.2. Według założeń Inwestor planuje przedsięwzięcie w taki sposób, aby usytuowanie budowli było najkorzystniejsze ze względów funkcjonalnych i wykorzystania powierzchni, przy zachowaniu ograniczeń wynikających z prawa budowlanego oraz norm środowiskowych.

Nie przewiduje się wariantowania ani budowy, ani funkcjonowania przedsięwzięcia, natomiast zamierza się jego etapowanie w czterech krokach. Po wybudowaniu pierwszego kurnika nastąpi przystąpienie do jego eksploatacji, a w następnych etapach prowadzona będzie dalsza budowa kolejnych i zwiększanie produkcji. Cały proces budowy zamierza się zamknąć w ciągu sześciu lat. Inwestor wybrał opcję optymalną ze względów ekonomicznych, ekologicznych i społecznych.

Realizacja przedsięwzięcia wprowadzi do środowiska nowe źródła hałasu, spowoduje dodatkową emisję substancji pyłowo-gazowych do powietrza (ze spalania gazu LPG i technologii chowu kurcząt) oraz powstawanie odpadów.

Zaletami realizacji tego wariantu będzie wzrost produkcji kurcząt brojlerów na rynku drobiarskim, wzrost wpływów (dochodów) gminy z podatków, wytwarzanie cennego nawozu naturalnego – obornika.

7.3. Racjonalny wariant alternatywny

Racjonalnym wariantem alternatywnym, który był analizowany w toku opracowywania niniejszego raportu ooś, przy zachowaniu tego samego rodzaju przedsięwzięcia i jego skali oraz lokalizacji budynków inwentarskich, był odmienny sposób wentylacji. Zakładał on zastosowanie wentylacji bocznej budynków kurników przy użyciu wentylatorów ściennych.

Wstępne obliczenia dyspersji emitowanego amoniaku, a także hałasu, z uwzględnieniem skumulowanego współoddziaływania wszystkich 4 kurników, wykazały możliwość powodowania przekroczeń standardów jakościowych powietrza oraz norm dopuszczalnych poziomu hałasu w środowisku na najbliższym terenie chronionym akustycznie poza granicami własności, w związku z czym wariant ten odrzucono jako bardziej uciążliwy dla środowiska od proponowanego przez Inwestora.

7.4. Wariant najkorzystniejszy dla środowiska

Opisany w punkcie 6.2. wariant budowy 4 kurników do chowu brojlerów na terenie działki nr 88/2, proponowany przez Inwestora, wydaje się być optymalny i najkorzystniejszy pod względem oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi.

Budowa przedsięwzięcia w analizowanym miejscu, w wykonaniu zgodnym z założeniami przedstawionymi w niniejszym „Raporcie”, jest w mojej ocenie optymalna zarówno w zakresie wpływu na poszczególne elementy środowiska, jak i ze względów ekonomicznych i społecznych.

Wybór wariantu technologii chowu ściółkowego jest korzystniejszy niż wariant bezściółkowy. Wynika to przede wszystkim z dużej ilości pomiotu w przypadku chowu bezściółkowego i konieczności jego systematycznego usuwania poza kurnik, co wymagałoby przygotowania dodatkowych zbiorników magazynowych (gnojowników), przy porównywalnym stopniu i zakresie oddziaływania obu wariantów na środowisko i warunki życia ludzi.

Proponowana technologia chowu i sposób obsługi terenu są adekwatne do wielkości działki, obiektów i dobrostanu chowu kurcząt. Przewidywane rozwiązania technicznego wyposażenia przedsięwzięcia, zabezpieczeń, urządzeń redukujących emisję zanieczyszczeń do środowiska oraz monitoringu środowiska w czasie jego eksploatacji, gwarantują spełnianie wszelkich wymagań przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach i innych przepisów wykonawczych z zakresu ochrony środowiska.

Projektowane przedsięwzięcie będzie optymalne dla zrównoważonego rozwoju gminy.

8. ZAKRES KORZYSTANIA ZE ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNY WPŁYW PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO W FAZIE BUDOWY, EKSPLOATACJI I LIKWIDACJI

W oparciu o zakładane rozwiązania w zakresie zagospodarowania terenu oraz przewidzianej do zastosowania technologii, ustalono zakres korzystania przez projektowane przedsięwzięcie ze środowiska.

Realizacja projektowanego przedsięwzięcia związana jest z oddziaływaniem na środowisko i warunki życia ludzi na trzech etapach:

- 1) faza budowy,
- 2) faza eksploatacji,
- 3) faza likwidacji.

Poszczególne fazy przedsięwzięcia charakteryzują się odmiennym rodzajem i natężeniem oddziaływań.

8.1. Faza budowy

Budowa projektowanego przedsięwzięcia związana będzie z prowadzeniem prac ziemnych i budowlanych w postaci:

- 1/ zajęcia terenu działki,
- 2/ wykopów pod fundamenty budynków i zbiorniki bezodpływowe,
- 3/ budowy obiektów naziemnych,
- 4/ budowy przyłącza do lokalnej sieci wodociągowej.

Budowa przedsięwzięcia powodować będzie następujące oddziaływania:

- 1/ emisja hałasu,
- 2/ emisja pyłów i gazów do powietrza,
- 3/ powstawanie odpadów.

Oceniane przedsięwzięcie będzie obejmowało proste prace budowlane i montażowe, przy użyciu nowoczesnych maszyn i urządzeń budowlanych oraz środków transportu.

Źródłem uciążliwości będą samochody transportujące materiały budowlane i elementy konstrukcyjne oraz ewentualnie dźwig.

Źródłem zanieczyszczenia powietrza będą silniki spalinowe pojazdów i maszyn wykorzystywanych na potrzeby inwestycji, które będą źródłem emisji niezorganizowanej. Obsługa sprzętu powinna zapewniać ochronę powietrza przed zanieczyszczeniami, ochronę gleby i wód przed zanieczyszczeniami paliwami i smarami.

Investycja w trakcie budowy będzie również źródłem hałasu z uwagi na pracę maszyn i samochodów. Emitowany hałas będzie miał zasięg lokalny, a jego oddziaływanie będzie tylko czasowe, wyłącznie w okresie dziennym.

W trakcie budowy będą wytwarzane także odpady:

Rodzaj odpadu	Kod odpadu	Przewidywany sposób postępowania z odpadami
Gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 170503	17 05 04	Wierzchnia warstwa (humus) i głębsza zwałowana oddzielnie w wydzielonym miejscu na terenie inwestowanej działki. Humus wykorzystany całkowicie do niwelacji i uporządkowania terenu po zakończeniu budowy. Nadmiar gleby wywieziony na składowisko odpadów w celu odzysku do rekultywacji
Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 170901, 170902 i 170903	17 09 04	Składowane w wydzielonym miejscu na terenie placu budowy, przekazane do unieszkodliwienia uprawnionemu odbiorcy po zakończeniu budowy
Opakowania z papieru i tektury	15 01 01	Odpady magazynowane selektywnie w pojemniku w pomieszczeniu technicznym (kontener budowlany zabezpieczony przed dostępem osób nieupoważnionych) i przekazywane uprawnionemu odbiorcy w celu odzysku
Opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	Odpady magazynowane w pojemniku w pomieszczeniu technicznym j.w. i przekazywane uprawnionemu odbiorcy w celu odzysku
Opakowania wielomateriałowe	15 01 05	Odpady magazynowane w pojemniku w pomieszczeniu technicznym j.w. i przekazywane uprawnionemu odbiorcy w celu odzysku
Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (opakowania po farbach)	15 01 10*	Odpady magazynowane w szczelnym oznakowanym pojemniku w pomieszczeniu technicznym j.w. i przekazywane uprawnionemu odbiorcy w celu odzysku
Odpady spawalnicze	12 01 13	Odpady magazynowane w pojemniku w pomieszczeniu technicznym j.w. i przekazywane uprawnionemu odbiorcy w celu odzysku
Zużyte materiały szlifierskie inne niż wym. w 120120	12 01 21	Odpady magazynowane w pojemniku w pomieszczeniu technicznym j.w. i przekazywane uprawnionemu odbiorcy w celu odzysku
Kable inne niż wym. w 170410	17 04 11	Odpady magazynowane w pojemniku w pomieszczeniu technicznym j.w. i przekazywane uprawnionemu odbiorcy w celu odzysku

Drewno	17 02 01	Odpady magazynowane w wydzielonym miejscu na placu budowy i przekazywane osobom fizycznym do odzysku poprzez spalanie w kotłowniach w budynkach mieszkalnych
Tworzywa sztuczne	17 02 03	Odpady magazynowane w pojemniku w pomieszczeniu technicznym (kontener budowlany zabezpieczony przed dostępem osób nieupoważnionych) i przekazywane uprawnionemu odbiorcy w celu odzysku
Odpadowa papa	17 03 80	Odpady magazynowane w pojemniku w pomieszczeniu technicznym j.w. i przekazywane uprawnionemu odbiorcy w celu odzysku
Żelazo i stal	17 04 05	Odpady magazynowane w pojemniku w pomieszczeniu technicznym j.w. i przekazywane uprawnionemu odbiorcy w celu odzysku
Materiały izolacyjne inne niż wym. w 170601 i 170603	17 06 04	Odpady magazynowane w pojemniku w pomieszczeniu technicznym j.w. i przekazywane uprawnionemu odbiorcy w celu odzysku

Wszystkie odpady, do czasu odebrania przez uprawnionego posiadacza, będą gromadzone selektywnie w oznakowanych pojemnikach stalowych lub z tworzyw sztucznych. Odpady inne niż niebezpieczne będą magazynowane w wydzielonym miejscu na terenie budowy, a odpady niebezpieczne w oznakowanym pomieszczeniu w kontenerze, stanowiącym zaplecze socjalne pracowników na czas budowy. Będzie on zamykany i zabezpieczony przed dostępem osób nieupoważnionych. Na etapie budowy nie będzie ujemnego oddziaływania na środowisko w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Zaplecze socjalne zostanie zorganizowane w tymczasowym kontenerze budowlanym, wyposażonym w umywalkę i zbiornik na wodę i ścieki. Plac budowy zostanie wyposażony w toaletę przenośną typu TOY-TOY. Taka sytuacja będzie dotyczyła wyłącznie pierwszego etapu budowy (pierwszego kurnika). W etapach kolejnych wykorzystywane będzie zaplecze socjalno-techniczne znajdujące się w kurniku już funkcjonującym.

Woda zużywana będzie do celów socjalno-bytowych pracowników zatrudnionych przy budowie oraz przygotowywania mieszanek betonowych. Odbiorem ścieków i konserwacją toalety zajmie się specjalistyczna firma asenizacyjna.

Źródłem emisji substancji do powietrza w fazie budowy będzie praca koparko-spycharki i dźwigu samochodowego oraz ruch pojazdów ciężarowych wywożących ziemię z wykopów, dowożących mieszankę betonową, elementy budowlane i konstrukcyjne.

Źródłem emisji substancji do powietrza w fazie budowy będzie praca koparko-spycharki i dźwigu samochodowego oraz ruch pojazdów ciężarowych wywożących

ziemię z wykopów pod fundamenty, dowożących mieszankę betonową, elementy budowlane i konstrukcyjne. Ocenia się, że na potrzeby budowy konieczne będzie spalanie w silnikach wysokoprężnych samochodów i maszyn budowlanych około 300 dm³ oleju napędowego.

Przy zastosowaniu wskaźników emisji, zawartych w piśmie b. MOŚZNiL znak Pzmot/0631/152/93 z dnia 01.10.1993 r., oszacowana wielkość emisji niezorganizowanej substancji pyłowo-gazowych w spalinach w związku z eksploatacją silników spalinowych w czasie budowy przedsięwzięcia, wyniesie:

- tlenek węgla - 6,3 kg
- dwutlenek azotu - 13,7 kg
- węglowodory alifatyczne - 3,3 kg
- węglowodory aromatyczne - 1,7 kg
- pył - 1,2 kg
- dwutlenek siarki - 1,7 kg.

Z uwagi na etapowany, kilkuletni okres budowy kurników oraz dużą odległość placu budowy od obiektów mieszkalnych, średnia intensywność oddziaływania emisji spalin samochodowych w tej fazie przedsięwzięcia nie będzie powodować istotnych uciążliwości dla środowiska powietrznego.

Źródłem emisji hałasu do środowiska w fazie budowy będzie również praca koparko-spycharki (wstępna faza budowy), dźwigu samochodowego oraz ruch pojazdów ciężarowych dowożących materiały.

Biorąc pod uwagę rozłożenie w czasie tych operacji oraz nie wykonywanie ich w okresie nocnym, ocenia się, że okres budowy przedsięwzięcia nie będzie uciążliwy dla otoczenia w zakresie emisji hałasu, znacznie mniejszy niż w okresie eksploatacji.

Faza budowy przedsięwzięcia charakteryzować się będzie krótkotrwałością i pełną odwracalnością oddziaływań bezpośrednich.

W fazie budowy nie wystąpią zagrożenia związane z sytuacjami awaryjnymi oraz nadzwyczajnym zagrożeniem dla środowiska, zdrowia i życia ludzi.

Firma wykonująca prace budowlano-montażowe musi dysponować nowoczesnym sprzętem budowlanym, samochodami spełniającymi przepisy ruchu drogowego i ochrony środowiska, pracownikami z odpowiednim doświadczeniem przy wykonywaniu tego typu prac.

Na terenie posadowienia kurników nastąpi przemieszanie pokrywy glebowej z głębszą warstwą (w przewodzie gleby RV klasy bonitacyjnej).

W obszarze projektowanych prac budowlanych nie będzie zagrożona roślinność drzewiasta i krzewiasta.

W trakcie budowy kurników, w efekcie uciążliwości związanych z funkcjonowaniem sprzętu budowlanego (hałas, spaliny, drgania, zagrożenie fizyczne) i dojazdami na plac budowy, fauna wyemigruje prawdopodobnie okresowo na sąsiednie tereny, z wyjątkiem gatunków łatwo podlegających synantropizacji, o dużych zdolnościach adaptacyjnych do zmiennych warunków środowiskowych.

Na terenie bezpośredniej lokalizacji kurników, w związku z likwidacją pokrywy glebowej, wystąpi także likwidacja fauny glebowej.

Oddziaływanie projektowanego przedsięwzięcia na zdrowie ludzi będzie miało miejsce na etapie budowy w wyniku transportu samochodami. Zanieczyszczenie atmosfery (spaliny i pylenie z dróg), hałas oraz zagrożenie wypadkowe będą ograniczone przestrzennie (otoczenie dróg) i czasowo.

Według przeprowadzonego wywiadu poziom wód gruntowych na rozpatrywanym terenie wynosi ok. 2,5 m ppt. Przewidywane prace ziemne (wykopy pod fundamenty i zbiorniki na ścieki) prowadzone będą do głębokości max. 1,8 m ppt., zatem nie przewiduje się potrzeby prowadzenia prac odwodnieniowych na etapie budowy.

Faza budowy przedsięwzięcia nie będzie powodować powstawania ponadnormatywnej uciążliwości na terenach zabudowy mieszkaniowej. Nie przewiduje się naruszenia interesów osób trzecich.

Realizacja przedsięwzięcia nie pogorszy stanu środowiska oraz warunków życia i zdrowia ludzi.

Nie widzę konieczności stosowania działań minimalizujących oddziaływania fazy budowy przedsięwzięcia na środowisko i warunki życia ludzi.

8.2. Faza eksploatacji

Eksploatacja projektowanych kurników powodować będzie oddziaływania w najszerszym i najintensywniejszym zakresie, w porównaniu z innymi fazami przedsięwzięcia. W fazie eksploatacji obiekty inwentarskie charakteryzować się będą szerokim zakresem korzystania ze środowiska w formie:

- 1/ poboru wody,
- 2/ powstawania ścieków bytowo-gospodarczych i przemysłowych,
- 3/ powstawania wód opadowych,
- 4/ emisji hałasu do środowiska,
- 5/ emisji pyłów i gazów do powietrza, w tym odorów,
- 6/ powstawania obornika,
- 7/ powstawania odpadów.

Nie przewiduje się natomiast wystąpienia oddziaływania przedsięwzięcia w zakresie niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego, powodującego konieczność wyznaczenia stref ochronnych oraz sytuacji awaryjnych skutkujących możliwością skażenia środowiska.

Oddziaływanie fazy eksploatacji przedsięwzięcia należy uznać za bezpośrednie w miejscu lokalizacji kurników. Będą one w całości odwracalne, trwające do czasu zakończenia eksploatacji obiektu.

Oddziaływania pośrednie instalacji, wynikające ze stosowania obornika do nawożenia gruntów, charakteryzować się będą czasem trwania dłuższym od czasu eksploatacji przedsięwzięcia, jednak przestrzeganie dopuszczalnych dawek nawozu naturalnego zawartego w oborniku, stosowanego do nawożenia pól uprawnych i dopuszczalnych terminów aplikacji nawozu do gleby, spowoduje, że oddziaływania te będą odwracalne, bez negatywnych skutków dla stanu jakości gleb, wód powierzchniowych i podziemnych.

8.2.1. Gospodarka wodno-ściekowa

Określenie potrzeb wodnych

Projektowana budowa kurników będzie w terenie uzbrojonym w gminną sieć wodociagową.

Celem poboru wody przez projektowane przedsięwzięcie będzie pokrycie potrzeb wynikających z pojenia kurcząt oraz zaspokojenia potrzeb socjalnych pracowników i mycia projektowanych kurników po cyklach chowu.

Wielkość poboru wody

Szacowane maksymalne docelowe zużycie wody w fermie wynosi ok. 80,12 m³/dobę, w tym:

- potrzeby chowu (na podstawie poradnika „Drobiarstwo” E. Potemkowska):
 $Q_d = 4 \times 40000 \times 0,5 \text{ dm}^3/\text{d}/\text{szt.} = 80,0 \text{ m}^3/\text{d}$
- na potrzeby socjalne (max. 2 osób) szacuje się zużycie w ilości :
 $Q_d = 2 \times 0,06 \text{ m}^3 = 0,12 \text{ m}^3/\text{dobę.}$

Dodatkowo:

- potrzeby mycia obiektu (6 razy/rok):
 $Q_a = 4 \times 6 \times 2,5 \text{ m}^3 = 60,0 \text{ m}^3/\text{rok}$

Kurczęta pojone będą nowoczesnymi poidelkami kropelkowymi lub miseczkowymi, zapewniającymi brak strat wody.

Pomieszczenia inwentarskie będą okresowo (po zakończonym cyklu chowu i umyciu) dezynfekowane za pomocą specjalistycznych metod i preparatów (np. zamgławianie), stąd znikoma ilość wody potrzebna na te cele, w ogólnym bilansie zużycia wody.

Źródło poboru wody

Dla potrzeb projektowanego przedsięwzięcia zostanie wykonane przyłącze do gminnej sieci wodociągowej. Instalacja zostanie wyposażona w zawory antyskażeniowe, a pobór wody będzie opomiarowany wodomierzem.

Gospodarka ściekowa

Ścieki bytowo-gospodarcze

Inwestowany teren nie posiada zbiorczej kanalizacji sanitarnej. Ścieki sanitarne, powstające w jednym budynku kurnika, magazynowane będą w projektowanym szczelnym zbiorniku bezodpływowym o poj. min. 2 m³. Szacowana maksymalna ilość ścieków bytowych – ok. 30 m³/rok. Nagromadzone ścieki będą okresowo (w miarę potrzeb) wywożone specjalistycznym sprzętem asenizacyjnym przez uprawnioną jednostkę do najbliższej biologicznej oczyszczalni ścieków w celu ich oczyszczenia. Należy prowadzić ewidencję ilościową wywożonych ścieków.

Ścieki technologiczne (przemysłowe)

W projektowanym przedsięwzięciu będą powstawać ścieki technologiczne (przemysłowe) z mycia pomieszczeń inwentarskich po zakończeniu każdego cyklu chowu (max. 6 x w roku 2,5 m³/kurnik). Kurniki będą myte od wewnątrz wodą z detergentem metodą wysokociśnieniową, przy użyciu myjki typu KARCHER. Powstające ścieki, w ilości ok. 2,5 m³/mycie/kurnik będą gromadzone w planowanych zbiornikach szczelnych (po 1 szt. na 2 kurniki o poj. ok. 6 m³).

Szczelna 10 cm betonowa posadzka w kurnikach zabezpieczy środowisko gruntowo-wodne przed ewentualnym przesiąkaniem odcieków, chociaż w praktyce chowu kurcząt tą technologią ściółka jest zawsze sucha.

Wody opadowe

Wody opadowe i roztopowe z powierzchni dachowych budynków i pozostałego terenu obiektu, nie ujmowane w systemy kanalizacyjne, odprowadzane będą powierzchniowo do ziemi na tereny biologicznie czynne (zielone) działki Inwestora, w granicach własności, bez oczyszczania, w celu ich nawadniania, co jest zgodne z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 roku w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. Nr 137, poz. 984 z późn. zm.).

Nie przewiduje się żadnego negatywnego oddziaływania pod względem stanu i kierunku odpływu wód opadowych, wykraczającego na tereny sąsiednie, poza teren inwestycji, czy powodujące szkody na gruntach sąsiednich. Nie będzie naruszony art. 29 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo Wodne (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 145).

Wnioski

Dla planowanego przedsięwzięcia, przy tak rozwiązanej gospodarce wodno-ściekowej, nie przewiduje się zagrożeń i ujemnego wpływu na środowisko. Przewidywane rozwiązania techniczne, technologiczne i zabezpieczenia gwarantują hermetyzację przedsięwzięcia w tym aspekcie. Dopuszcza się powierzchniowe wprowadzanie do ziemi wód opadowych nie wymagających oczyszczania.

8.2.2. Ochrona środowiska gruntowo-wodnego

Ochrona środowiska gruntowo-wodnego w przypadku ocenianego przedsięwzięcia polega na przedsięwzięciu stosownych środków zapobiegawczych skażeniu gleby i migracji substancji nawozowych do wód podziemnych poziomu przypowierzchniowego i podglinowego oraz wód powierzchniowych. Działania takie należy prowadzić bezpośrednio w miejscu lokalizacji obiektów budowlanych oraz na obszarze nawożenia pól uprawnych obornikiem powstającym w kurnikach.

Uwarunkowania środowiskowe

Teren lokalizacji przedsięwzięcia jest korzystny z punktu widzenia ochrony środowiska gruntowo-wodnego. Istniejące warunki lokalizacyjne nie sprzyjają splotom powierzchniowym z wodami opadowymi do wód powierzchniowych z terenu przedsięwzięcia.

Zakres działań minimalizujących

Projektowane działania minimalizujące wpływ na środowisko gruntowo-wodne w miejscu prowadzenia chowu polegają na:

- wykonaniu szczelnej posadzki w budynkach kurników,
- braku magazynowania i przetrzymywania obornika na terenie fermy,
- magazynowaniu ścieków socjalno-bytowych w szczelnym zbiorniku bezodpływowym i ich wywożenie do oczyszczalni ścieków,
- magazynowaniu ścieków przemysłowych z mycia hal inwentarzowych w szczelnych zbiornikach bezodpływowych i ich wywożenie do oczyszczalni ścieków,
- właściwym magazynowaniu odpadów.

Bilans ilości obornika

Według rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów Unii Europejskiej objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. Nr 17, poz. 142), ilość obornika wytwarzanego przy chowie kurcząt brojlerów metodą ściółkową wynosi 0,026 Mg/rok na 1 szt. Dla stanu średniorocznego obsady w projektowanych kurnikach, wynoszącego 4 x 40000 stanowisk x 252 dni/365 dni = przewidywana ilość obornika wyniesie zatem 2872 Mg/rok.

Wymogi nawożenia obornikiem

Pośrednie działania zabezpieczające przed zanieczyszczeniem gleby, wód podziemnych i powierzchniowych odnoszą się do warunków nawożenia obornikiem gruntów rolnych.

Zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. Nr 147, poz. 1033) roczna dawka nawozu naturalnego nie może zawierać więcej niż 170 kg azotu (N) w czystym składniku na 1 ha nawożonych użytków rolnych.

Według rozporządzenia Rady Ministrów j.w. zawartość azotu ogólnego w oborniku z chowu kurcząt brojlerów wynosi 2,67 %. Oznacza to, że w obliczonej ilości obornika z kurników (2872 Mg/rok) ilość azotu w postaci czystego składnika wynosi:

$$N = 2872000 \text{ kg/rok} \times 0,0267 = 76682,4 \text{ kgN/rok}$$

Wymagana minimalna powierzchnia pól uprawnych i użytków rolnych do nawożenia wytwarzanym w kurnikach oborniku w skali roku wynosi zatem:

$$P = 76682,4 \text{ kgN} : 170 \text{ kgN/ha} = \sim 451 \text{ ha.}$$

Inwestor nie posiada areалу do zagospodarowania obornika we własnym zakresie w całości (100 ha), dlatego też jego nadwyżki będą bez przetrzymywania na terenie fermy zbywane rolnikom na podstawie umów cywilnoprawnych.

Stosowanie nawożenia pól uprawnych obornikiem możliwe jest wyłącznie w okresie wegetacyjnym od marca do listopada.

Projektowane przedsięwzięcie, przy zastosowaniu przyjętych rozwiązań technicznych oraz sposobu zagospodarowania i wykorzystania obornika do nawożenia gleby nie spowoduje pogorszenia stanu warunków gruntowo-wodnych.

8.2.3. Zanieczyszczenie powietrza

Emisja energetyczna

Z chowem kurcząt brojlerów wiązać się będzie energetyczne spalanie gazu płynnego propanu do celów grzewczych w okresie zimowym. Planuje się zastosowanie w projektowanych kurnikach po 4 szt. nagrzewnic gazowych o mocy 100 kW każda. Łączna moc cieplna źródeł zainstalowanych w jednym kurniku wyniesie zatem 400 kW.

Obliczenia emisji substancji z jednego kurnika (4 nagrzewnice o mocy 100 kW)

- charakterystyka gazu płynnego
 - wartość opałowa – 45640 kJ/kg
 - zawartość siarki – 0,005%
- zużycie godzinowe gazu płynnego:
 $B_o = 4 \times 100 \times 3600 / 45640 \times 0,94 = 33,57 \text{ kg/h} = 67,14 \text{ dm}^3/\text{h}$
- emisja dwutlenku siarki:
 $E_{SO_2} = 33,57 \times 0,00005 \times 2 = 0,00336 \text{ kg/h}$
- emisja dwutlenku azotu:
 $E_{NO_2} = 67,14 \times 1,68 \times 10^{-3} = 0,1128 \text{ kg/h}$
- emisja tlenku węgla:
 $E_{CO} = 67,14 \times 0,23 \times 10^{-3} = 0,0154 \text{ kg/h.}$

Zestawienie emisji z poszczególnych emitorów dla każdego budynku:

Emisję ogólną z kurnika podzielono przez liczbę wentylatorów dachowych (12 szt.)

Substancja	Emisja maksymalna ogólna [kg/h]	Emisja maksymalna z jednej wyrzutni dachowej [kg/h]
Dwutlenek siarki	0,00336	0,00028
Dwutlenek azotu	0,1128	0,0094
Tlenek węgla	0,0154	0,00128

Parametry emisji

- 12 szt. wentylatorów dachowych $h = 7,5$ m, $d = 0,63$ m, $K=0$ (zadaszone). Czas emisji – 3024 h/rok.

Emisja technologiczna

Głównymi składnikami zanieczyszczeń technologicznych emitowanych z obiektów inwentarskich są: amoniak (NH_3), siarkowodór (H_2S) i pył. Substancje te posiadają ustalone wartości odniesienia w powietrzu i ich uciążliwość można jednoznacznie określić. Trudniejszą sprawą jest właściwa ocena wielkości emisji tych zanieczyszczeń z budynków inwentarskich, ze względu na brak jednoznacznych ogólnodostępnych wskaźników emisji.

W niniejszej ocenie oparłem się na informacjach zawartych w artykule prof. Z. Dobrzańskiego z Akademii Rolniczej we Wrocławiu pt. „Zależność między nowoczesnymi systemami hodowli drobiu”, zamieszczonym na stronach internetowych Pierwszego Portalu Rolnego ppr.pl, wg których emisja amoniaku w przeliczeniu na 1000 szt. kurcząt wynosi 5030,0 mg/h, a siarkowodoru 36,5 mg/h.

Wskaźnik emisji pyłu zawieszonego z chowu brojlerów przyjęto na podstawie opracowania „Charakterystyka technologiczna hodowli drobiu i świń w Unii Europejskiej”, M. Miłułka, Ministerstwo Środowiska, Warszawa IX 2003 r. w wysokości maksymalnej 0,018 kg/ptak/rok. Udział frakcji zawieszonej pyłu PM10 w pyłe ogólnym przyjęto na poziomie 97%.

Obliczenia emisji substancji z 1 kurnika – obsada 40000 szt. kurcząt (160 DJP)

- amoniak
 - $E_{NH_3} = 40 \times 5030 \times 10^{-6} = 0,2012 \text{ kg/h,}$
- siarkowodór
 - $E_{H_2S} = 40 \times 36,5 \times 10^{-6} = 0,00146 \text{ kg/h,}$
- pył zawieszony PM10
 - $E_{PM10} = 40000 \times 0,018 / 6048 \text{ h} = 0,119 \text{ kg/h,}$
- pył ogółem
 - $E_P = 0,119 / 0,97 = 0,123 \text{ kg/h,}$

Obliczone wielkości emisji amoniaku, siarkowodoru i pyłu zawieszonego, podzielone przez ilość wyrzutni w budynkach, którymi następować będzie wprowadzanie substancji do powietrza atmosferycznego, posłużyły jako dane wyjściowe do obliczeń ich dyspersji w powietrzu. W okresie upałów (2 tyg./rok) emisja będzie się odbywała również wentylatorami szczytowymi. W kurniku przewidziano 12 wentylatorów dachowych o wydajności ok. 12500 m³/h i 8 wentylatorów szczytowych o wydajności ok. 40000 m³/h.

Zestawienie emisji z poszczególnych emitatorów w podokresie I (podstawowym)

Substancja	Emisja maksymalna ogólna z kurnika [kg/h]	Emisja maksymalna z jednej wyrzutni dachowej [kg/h]
Amoniak	0,2012	0,0168
Siarkowodór	0,00146	0,000122
Pył zaw. PM10	0,119	0,00992
Pył og.	0,123	0,01025

Zestawienie emisji z poszczególnych emitatorów w podokresie II (upałów)

Podział emisji na emitatory przyjęto proporcjonalnie do wydajności wentylatorów.

Substancja	Emisja maksymalna ogólna z kurnika [kg/h]	Emisja maksymalna z jednej wyrzutni dachowej [kg/h]	Emisja maksymalna z jednej wyrzutni szczytowej [kg/h]
Amoniak	0,2012	0,00537	0,0171
Siarkowodór	0,00146	0,0000389	0,000124
Pył zaw. PM10	0,119	0,00317	0,01012
Pył og.	0,123	0,00327	0,01043

Parametry emisji

Emisja substancji zanieczyszczających z kurników ma charakter zorganizowany - poprzez wentylatory wywiewne dachowe oraz dodatkowo szczytowe w okresach upałów.

Ilość i parametry emitatorów są następujące:

- 12 wentylatorów dachowych o wydajności ok. 12500 m³/h, h = 7,5 m, d = 0,63 m, K=0 (zadaszone) i 8 wentylatorów szczytowych o wydajności ok. 40000 m³/h, h = 2 m, d = 1,4 m, wyrzut boczny (K=0),

Temperatura gazów - 298 K

Czas emisji ogólny: - 6048 h/rok

- podokres 1 - 5712 h/rok
- podokres 2 (upały) - 336 h/rok.

Obliczone wielkości emisji amoniaku, siarkowodoru i pyłu zawieszonego, podzielone przez ilość wyrzutni w budynku, którymi następować będzie wprowadzanie substancji do powietrza atmosferycznego, posłużyły jako dane wyjściowe do obliczeń ich dyspersji w powietrzu.

Emisja z transportu

W ciągu roku, w najbardziej niekorzystnej sytuacji, transport na terenie obiektu może wystąpić w postaci: dowozu kurcząt, dostarczania paszy, dowozu słomy i gazu, wywozu odpadów i szamba, wywozu obornika i wywozu ścieków z mycia kurników.

W operacjach tych silniki samochodów na okres załadunku/rozładunku będą wyłączone. Emisja spalin samochodowych z silników wysokoprężnych będzie miała charakter niezorganizowany z rur wydechowych pojazdów.

Ilość substancji zanieczyszczających, emitowanych z silników spalinowych, zależy od ilości spalonego paliwa – w rozpatrywanym przypadku - oleju napędowego.

W operacjach transportu oszacowano łącznie w ciągu roku ok. 600 pojazdów wjeżdżających na teren fermy, które pokonują ogólną drogę w roku max. 240 km. Dla pokonania tej drogi w silnikach pojazdów zostanie spalone ok. 60 dm³ (50,4 kg ON/rok), w łącznym czasie ok. 24 h (założono prędkość po terenie fermy 10 km/h).

Do obliczeń wielkości emisji substancji zanieczyszczających znajdujących się w spalinach zastosowano wskaźniki emisji zawarte w piśmie b. MOŚZNiL znak Pzmot/0631/152/93 z dnia 01.10.1993 r.:

- tlenek węgla – 23 g/kg paliwa,
- dwutlenek azotu – 32 g/kg paliwa,
- węglowodory alifatyczne - 13 g/kg paliwa,
- węglowodory aromatyczne – 6 g/kg paliwa,
- pył zawieszony – 4,3 g/kg paliwa,
- dwutlenek siarki – 6 g/kg paliwa.

Emisja maksymalna z operacji transportu:

- zużycie paliwa (ON) dla pojedynczej operacji transportu:
 $B = 50,4 / 600 = 0,084 \text{ kg}$

Przyjęto maksymalną ilość operacji transportowych w ciągu godziny wynoszącą 4, czyli maksymalne zużycie paliwa w ciągu godziny wyniesie:

$$B_h = 4 \times 0,084 \text{ kg} = 0,336 \text{ kg/h}$$

- emisja tlenku węgla – $E = 23 \times 0,336 / 1000 = 0,007716 \text{ kg/h}$
- dwutlenek azotu – $E = 32 \times 0,336 / 1000 = 0,010752 \text{ kg/h}$
- węglowodory alifatyczne - $E = 13 \times 0,336 / 1000 = 0,004368 \text{ kg/h}$
- węglowodory aromatyczne – $E = 6 \times 0,336 / 1000 = 0,002016 \text{ kg/h}$
- pył zawieszony – $E = 4,3 \times 0,336 / 1000 = 0,001445 \text{ kg/h}$
- dwutlenek siarki – $E = 6 \times 0,336 / 1000 = 0,002016 \text{ kg/h}$.

Parametry wyrzutu zanieczyszczeń do powietrza

Emisja spalin będzie odbywała się z rur wydechowych samochodów ciężarowych. Przyjęto następujące parametry:

- wysokość $h = 0,8 \text{ m}$, średnica $d = 0,08 \text{ m}$, $u = 0 \text{ m/s}$.

Emisja z rozładunku paszy

W czasie jednej operacji rozładunku paszy, trwającej ok. 0,5 h, zostanie zużyty ON w szacowanej ilości 12 dm³ (10,1 kg).

Obliczenia emisji maksymalnej:

- zużycie paliwa (ON) dla pojedynczej operacji rozładunku:

$$B = 10,1 \text{ kg}$$

- emisja tlenku węgla – $E = 23 \times 10,1 / 1000 = 0,2323 \text{ kg/h}$
- dwutlenek azotu – $E = 32 \times 10,1 / 1000 = 0,3232 \text{ kg/h}$
- węglowodory alifatyczne - $E = 13 \times 10,1 / 1000 = 0,1313 \text{ kg/h}$
- węglowodory aromatyczne – $E = 6 \times 10,1 / 1000 = 0,0606 \text{ kg/h}$
- pył zawieszony – $E = 4,3 \times 10,1 / 1000 = 0,04343 \text{ kg/h}$
- dwutlenek siarki – $E = 6 \times 10,1 / 1000 = 0,0606 \text{ kg/h}$.

Parametry wyrzutu zanieczyszczeń do powietrza

Emisja spalin będzie odbywała się z rur wydechowych samochodów ciężarowych. Przyjęto następujące parametry:

- wysokość $h = 0,8 \text{ m}$, średnica $d = 0,08 \text{ m}$, $u = 0 \text{ m/s}$.

W ciągu roku wyszczególniono łącznie 100 pojazdów rozładowujących paszę w ciągu $100 \times 0,5 \text{ h} = 50 \text{ h}$.

Emisja z eksploatacji agregatu prądotwórczego

Emisja spalin z eksploatacji planowanego agregatu prądotwórczego będzie mieć charakter „awaryjny”, tj. może wystąpić wyłącznie w czasie braku dostaw energii elektrycznej.

Według założeń średnie zużycie oleju napędowego przez agregat wyniesie ok. 30 dm³/h (25,2 kg/h). Zakładany czas pracy max. 5 dób w roku CE = 120 h.

Przyjęte wskaźniki emisji zanieczyszczeń (źródło j.w.):

- tlenek węgla – 20 g/kg paliwa,
- dwutlenek azotu – 21,3 g/kg paliwa,
- węglowodory alifatyczne – 5,5 g/kg paliwa,
- węglowodory aromatyczne – 2,5 g/kg paliwa,
- pył zawieszony – 4 g/kg paliwa,
- dwutlenek siarki – 6 g/kg paliwa.

- zużycie paliwa (ON) : $B = 25,2 \text{ kg/h}$

Obliczenia emisji maksymalnej z agregatu:

- emisja tlenku węgla – $E = 20 \times 25,2 \times 10^{-3} = 0,504 \text{ kg/h}$,
- dwutlenek azotu – $E = 21,3 \times 25,2 \times 10^{-3} = 0,537 \text{ kg/h}$,
- węglowodory alifatyczne - $E = 5,5 \times 25,2 \times 10^{-3} = 0,139 \text{ kg/h}$,
- węglowodory aromatyczne – $E = 2,5 \times 25,2 \times 10^{-3} = 0,063 \text{ kg/h}$,
- pył zawieszony – $E = 4 \times 25,2 \times 10^{-3} = 0,101 \text{ kg/h}$,
- dwutlenek siarki – $E = 6 \times 25,2 \times 10^{-3} = 0,1512 \text{ kg/h}$.

Parametry wyrzutu zanieczyszczeń do powietrza

Emisja spalin z agregatu będzie odbywała się rurą stalową:
- wysokość emisji $h = 3,0 \text{ m}$, średnica $d = 0,05 \text{ m}$, $u = 0 \text{ m/s}$.

Zbiorniki magazynowe paszy

Pasza na potrzeby kurników projektowanych będzie magazynowana w silosach zewnętrznych stalowych pionowych o pojemności 20,8 Mg (po 2 szt. na kurnik). Rury odpowietrzające zbiorniki magazynowe skierowane będą do dołu, a wyloty zabezpieczone workami jutowymi. Emisja pyłu do powietrza w czasie operacji pełnienia silosów praktycznie nie będzie występować i została pominięta.

Analiza uciążliwości obiektu dla powietrza

W celu oceny wpływu projektowanych kurników na stan czystości powietrza atmosferycznego w rejonie ich lokalizacji, dla ustalonego poziomu emisji zanieczyszczeń i parametrów ich wyrzutu do atmosfery, wykonano przy użyciu zatwierdzonego pakietu programów “OPA03” firmy EKO-SOFT, zgodnych z referencyjną metodyką modelowania poziomów substancji w powietrzu, zalecaną w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 roku w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu, obliczenia stężeń maksymalnych jednogodzinnych S_{mm} oraz rozkładu przestrzennego stężeń maksymalnych 1-godz., średniorocznych i częstości przekroczeń wartości odniesienia uśrednionych dla 1 godziny na poziomie terenu i wysokości zabudowy $Z = 5 \text{ m}$ w miejscach jej lokalizacji (obliczenia rozszerzone).

Dla operacji transportowych (jazda po terenie farmy – źródło liniowe) wyznaczono 10 zastępczych emitorów punktowych (P1-P10), dla których emisję wyznaczono przez podzielenie ogólnej emisji maksymalnej z transportu przez 10. Dla agregatu utworzono jeden emitor ozn. „Agregat”, a dla operacji rozładunku paszy emitor ozn. „Rozładunek”. Dodatkowo wykonano też obliczenia wielkości opadu pyłu.

Komplet wprowadzonych do obliczeń danych oraz ich wyniki przedstawiono w postaci wydruków komputerowych (wyniki i prezentacja graficzna izolinii stężeń), załączonych na końcu opracowania.

Do oceny stopnia oddziaływania farmy na stan czystości powietrza wykorzystano wartości odniesienia emitowanych substancji w powietrzu:

Substancja	D ₁ [µg/m ³]	D _a [µg/m ³]
Amoniak	400	50
Siarkowodór	20	5
Pył zawieszony PM10	280	40
Tlenek węgla	30000	-
Dwutlenek azotu	200	40
Węglowodory alifatyczne	3000	1000
Węglowodory aromatyczne	1000	43
Dwutlenek siarki	350	20

Przedstawione wyżej wartości odniesienia substancji w powietrzu uważa się za dotrzymane, jeśli spełnione są następujące warunki:

- wartość odniesienia uśredniona dla 1 godziny nie jest przekraczana więcej niż przez 0,2% czasu w roku,
- stężenie średnioroczne substancji w powietrzu łącznie z aktualnym stanem zanieczyszczenia powietrza (tłem) nie przekracza wartości odniesienia uśrednionej do okresu roku D_a.

Omówienie wyników obliczeń

Na podstawie uzyskanych wyników stwierdzam, że oceniane przedsięwzięcie, dla projektowanych warunków techniczno-technologicznych, nie będzie oddziaływać ponadnormatywnie na powietrze poza swym terenem, w zakresie zanieczyszczeń technologicznych i energetycznych.

Uciążliwe oddziaływanie farmy mieści się w granicach własności.

Spodziewane poziomy stężenia maksymalnego amoniaku w powietrzu mogą być wyższe od wartości odniesienia poza terenem farmy w bliskim sąsiedztwie wentylatorów szczytowych, jednak maksymalna częstość przekroczeń wynosić będzie 0,024% i nie przekroczy wartości dopuszczalnej 0,2% czasu w roku.

Stężenia średnioroczne NH₃ także nie przekroczą ustalonych wartości odniesienia z uwzględnieniem tła w wysokości 10% (najwyższa wartość wynosi 8,159 µg/m³).

Spodziewane poziomy stężenia maksymalnego siarkowodoru w powietrzu są niższe od wartości odniesienia, nawet na terenie fermy. Stężenia średnioroczne również nie przekraczają ustalonych wartości odniesienia z uwzględnieniem tła w wysokości 10%.

Spodziewane stężenie maksymalne 1-godzinne pyłu zawieszonego PM10 będzie niższe od wartości odniesienia poza terenem fermy. Stężenia średnioroczne pyłu PM10 także nie przekraczają ustalonych wartości odniesienia z uwzględnieniem wysokiego tła (najwyższa wartość wynosi 2,416 µg/m³).

Opad pyłu jest znacznie niższy od wartości dopuszczalnej 200 g/m² rok - maksymalna wartość wynosi 38,909 g/m² rok.

Uzyskane wyniki poziomów stężeń pozostałych zanieczyszczeń emitowanych z ogrzewania, operacji transportu, rozładunku oraz „awaryjnej” pracy agregatu prądotwórczego dowodzą, że spełnione będą kryteria jakości powietrza poza terenem fermy. W czasie pracy agregatu prądotwórczego (w sytuacji awarii zasilania), oraz rozładunku paszy, spodziewane są lokalne wysokie stężenia, zwłaszcza dwutlenku azotu, ale częstość przekroczeń wartości odniesienia dla tych substancji poza terenem fermy kurcząt jest znacznie niższa od dopuszczalnej wartości 0,2% czasu w roku.

W zakresie stężeń średniorocznych nie występują jakiegokolwiek przekroczenia wartości odniesienia, z uwzględnieniem istniejącego tła zanieczyszczeń, określonego przez WIOŚ Warszawa Delegatura w Płocku.

Oddziaływanie odorowe

Receptory węchu odbierają sygnały z otaczającego nas środowiska i przekazują do systemu nerwowego, gdzie są identyfikowane, wartościowane i wywołują określoną reakcję organizmu. Zapachy mają bardzo duży wpływ na nasze samopoczucie i stan emocjonalny. Według tego wpływu zapachy dzieli się na odprężające i kojące, mile podniecające, oziębiające bądź oszołamiające oraz wywołujące stany podniecenia do agresji włącznie. Wrażliwość na zapachy jest sprawą indywidualną i zmienną, jednak najbardziej na nie reaguje dorastająca młodzież, ludzie po sześćdziesiątce, kobiety ciężarne i karmiące, osoby cierpiące na migrenę, zapalenie nerek i o podwyższonym poziomie cukru we krwi.

Oprócz podanego wyżej naukowego podziału zapachów, uwzględniając indywidualne odczucia ludzi, najprościej można podzielić zapachy na przyjemne i nieprzyjemne. Te ostatnie zwykliśmy nazywać odorami. To one właśnie mogą powodować złe samopoczucie.

Najbardziej chyba dokuczliwe zapachy powstają w zakładach utylizacji odpadów zwierzęcych. Do uciążliwych w tym zakresie należą również instalacje do chowu i hodowli zwierząt oraz ubojnie i zakłady przetwórstwa mięsa.

Cuchnące składniki gazów odlotowych są produktami biochemicznych i chemicznych przemian białek, niebiałkowych połączeń azotowych oraz lipidów. Przemiany te zachodzą samoczynnie, jednak wzrost temperatury wyraźnie je przyspiesza, a tym samym potęguje powstawanie odorów.

Skomplikowany proces rozkładu sprawia, że skład wyzwalających się zanieczyszczeń gazowych jest również niezwykle złożony. Oprócz siarkowodoru i amoniaku (główne składniki) w gazach odlotowych z wymienionych obiektów wykrywa się obecność kilkudziesięciu związków organicznych, w tym aldehydy, węglowodory alifatyczne i aromatyczne, wielosiarczki, estry, skatole.

Jednak dociekanie składu chemicznego gazów nie wydaje się tak istotne. W tym wypadku większe znaczenie ma informacja o stopniu odorotwórczego zanieczyszczenia gazów. Według literatury obiekty do chowu drobiu, w zależności od stosowanej technologii, emitują gazy, których LJO jest okresowo na poziomie przekraczającym 10000. LJO (liczba jednostek odoru) jest to, najprościej mówiąc, liczba określająca krotność rozcieńczenia powietrzem, przy której poziom stężeń odorów spada do progu wyczuwalności węchowej.

Sprawy uciążliwości odorowej nie doczekały się w naszym kraju do tej pory uregulowań prawnych, choć ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska zaleca ministrowi właściwemu do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, określenie w drodze rozporządzenia standardów zapachowej jakości powietrza i metody oceny zapachowej jakości powietrza. W rozporządzeniu tym ustalone zostaną dopuszczalne poziomy substancji zapachowych w powietrzu i dopuszczalne częstotliwości ich przekraczania, a także zróżnicowane dopuszczalne częstotliwości przekraczania poziomu substancji zapachowych w powietrzu w zależności od sposobu zagospodarowania terenu i jakości zapachu (neutralny, przyjemny, nieprzyjemny). Dotychczasowe próby wydania tego rozporządzenia nie powiodły się.

Nie jest nadal uchwalona także tzw. „ustawa odorowa”, której projekt był już konsultowany społecznie. Te powody nasuwają ogromne trudności w sparametryzowaniu i właściwej ocenie wielkości stężeń substancji zapachowych w powietrzu.

Niektóre substancje, będące najważniejszymi składnikami odorów (w analizowanym przypadku siarkowodor i amoniak), mają określoną normę dopuszczalnego stężenia w powietrzu atmosferycznym (tzw. wartość odniesienia). Nie ma tu jednak żadnego powiązania z progiem wyczuwalności. Dla niektórych bowiem związków i substancji próg wyczuwalności węchowej leży znacznie poniżej ich stężeń dopuszczalnych. Stąd też już ich śladowe ilości w powietrzu mogą stanowić istotną uciążliwość odorową.

Obecność odorów w powietrzu traktuje się jako czynnik pogarszający jakość życia okolicznych mieszkańców. Odoranty nie zagrażają bowiem w sposób bezpośredni człowiekowi i środowisku wskutek toksycznego działania, a jedynie sprawiają pogorszenie komfortu życia, co może powodować pośrednio skutki zdrowotne.

Oddziałują one na człowieka nawet wtedy, kiedy występują w powietrzu w znikomych stężeniach, a ewentualne ich skutki zależą od stopnia podatności i wrażliwości węchowej poszczególnych osób, będących pod wpływem odorów.

Dla wielu substancji stężenie progowej wyczuwalności węchowej (SPW) wynosi 10^{-4} do 10^{-5} mg/m³, a więc jest bardzo niskie. Intensywność zapachowa nie jest jednocześnie wprost proporcjonalna do stężenia tych substancji w powietrzu.

Odoranty pochodzenia zwierzęcego występują w wielkiej różnorodności. Mając na uwadze to, że receptory węchowe człowieka rozróżniają kilka tysięcy różnych zapachów o różnej intensywności, można sobie wyobrazić ich skalę uciążliwości.

W niniejszym „raporcie” wykazano, że podstawowe składniki odorotwórcze, tj. amoniak i siarkowodór, emitowane z kurników, spełniają wartości odniesienia w powietrzu poza terenem fermy. Nie można natomiast dokonać takiej jednoznacznej oceny w zakresie stopnia ogólnej uciążliwości zapachowej instalacji wobec braku sparametryzowanych kryteriów tej oceny, ale nawet niewielkie stężenia odorantów w powietrzu mogą być negatywnie odbierane przez ludzi.

Lokalizacja kurników z dala od sąsiedzkich zabudowań zagrodowych (min. 400 m), w obszarze płaskim, dobrze przewietrzanym, jest bardzo korzystna z punktu widzenia oddziaływania zapachowego.

Inwestor deklaruje realizację i spełnienie wszystkich ewentualnych wymagań zapowiadanej ustawy odorowej i przyszłych rozporządzeń w sprawie jakości zapachowej powietrza, w przypadku takiej potrzeby, czy konieczności.

Funkcjonowanie projektowanych kurników na terenie działki nr 88/2 w m. Sulkowo-Bariany gm. Mochowo, będzie bezpieczne dla środowiska powietrznego. Przedsięwzięcie nie będzie powodować przekroczeń standardów imisyjnych substancji w powietrzu atmosferycznym poza granicami własności.

8.2.4. Uciążliwość hałasowa

Eksploatacja przedsięwzięcia wprowadzi nowe obiekty z wieloma źródłami, emitującymi hałas do środowiska, a więc spowoduje zmiany w istniejącym klimacie akustycznym w sąsiedztwie projektowanego obiektu.

Zakresem tej części raportu objęto:

- określenie, z akustycznego punktu widzenia, lokalizacji obiektów w terenie,
- kwalifikację terenów otaczających analizowany obiekt do określonego rodzaju terenów chronionych i określenie dopuszczalnego poziomu hałasu L_{Aeqdop} na terenach chronionych,

- wytypowanie i określenie parametrów akustycznych wszystkich zaprojektowanych źródeł hałasu mających wpływ na sumaryczny poziom hałasu w środowisku,
- wytypowanie punktów obserwacji na granicy terenów chronionych oraz w sąsiedztwie działki obiektu i obliczenie równoważnych poziomów hałasu L_{Aeq} we wszystkich punktach obserwacji od wszystkich źródeł hałasu w obiekcie,
- przedstawienie graficzne zasięgu uciążliwości obiektu dla środowiska w postaci map akustycznych z izofonami określającymi wartości dopuszczalne poziomu hałasu.

Lokalizacja obiektu z punktu widzenia akustycznego

Rozpatrywane przedsięwzięcie położone jest w miejscu, którego bezpośrednio sąsiedztwo, wg stanu rzeczywistego, stanowią tereny rolne (nie chronione akustycznie). Tereny chronione zabudowy zagrodowej położone są w odległości minimum ok. 400 m od planowanych kurników na wschód.

Wartości dopuszczalne poziomu hałasu

Wartości dopuszczalne poziomu hałasu w środowisku określa Tabela 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120, poz. 826 z późn. zm.).

Dopuszczalne wartości L_{Aeqdop} w środowisku zależą od:

- *kwalifikacji terenu*, na którym zlokalizowany jest obiekt oraz od kwalifikacji terenów sąsiadujących z nim,
- *grupy źródeł hałasu*, do której zaliczone są emitowane przez obiekt hałasy.

W świetle tego przepisu dla terenów chronionych o funkcji opisanej wyżej należy przyjąć jako wartości dopuszczalne - maksymalne dopuszczalne wartości poziomu dźwięku A w środowisku wg tabeli 1 ww rozporządzenia, a mianowicie:

- dla hałasów z grupy pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu:

- dopuszczalny poziom hałasu w ciągu dnia tj. w godz. 6⁰⁰- 22⁰⁰

L_{AeqD} - 55 dB/A/

- równoważny poziom dźwięku w porze nocnej tj. w godz. 22⁰⁰- 6⁰⁰

L_{AeqN} - 45 dB/A/ .

Dopuszczalne wartości równoważnego poziomu dźwięku L_{AeqDop} dotyczą:

- dla pory dziennej – przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom następującym po sobie,
- dla pory nocnej - przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie.

Źródła hałasu i ich charakterystyka

- *źródła pośrednie:*

Budynki kurników (ozn. „Kurnik1-Kurnik4”) – stanowią budowle zamknięte o poziomie hałasu wewnętrznego wg badań własnych ok. 76 dB.

Ponadto, w sytuacji przerw w dostawie energii elektrycznej, źródłem pośrednim hałasu będzie pomieszczenie agregatorowni (ozn. „Pom. agregatu”), zlokalizowane w jednym budynku kurnika, o poziomie hałasu wewnętrznego ok. 97 dB – możliwa praca zarówno w okresie dziennym, jak i nocnym.

- *źródła bezpośrednie:*

Źródłami bezpośrednimi będą wentylatory:

- dachowe („WD1 – WD48”) – po 12 szt. o mocy akustycznej 78 dB każdy, wysokość źródła 7,5 m, praca całodobowa, dla każdego kurnika,
- szczytowe („WS1 – WS32”) – po 8 szt. o mocy akustycznej 90 dB każdy, wysokość źródła 2,0 m, możliwa praca w okresach upałów w porze dziennej.

Wentylacja dachowa eksploatowana jest całodobowo, z różną intensywnością, w zależności od potrzeb, z możliwą jednoczesną pracą wszystkich zainstalowanych wentylatorów, a wentylatory szczytowe w okresach upałów w porze dziennej (wariant najbardziej niekorzystny przyjęty do oceny).

Kolejnym źródłem bezpośrednim będzie praca silnika samochodu ciężarowego w czasie rozładunku paszy (ozn. „Rozładunek”) – operacja o mocy akustycznej 105 dB i czasie operacji wynoszącym 0,5 h – praca wyłącznie w okresie dziennym.

- *źródła ruchome – transport:*

Ruchome źródła hałasu stanowią pojazdy samochodowe służące do transportu.

Przeanalizowano wszystkie przypadki operacji, związanych z ruchem samochodów po terenie fermy i wytypowano najniekorzystniejszą sytuację w zakresie emisji hałasu do środowiska, tj. 10 samochodów ciężarowych w okresie dziennym w godz. 6⁰⁰ – 22⁰⁰

W obliczeniach akustycznych ruchu pojazdów uwzględniono pięć zastępczych źródeł hałasu o uśrednionym w terenie położeniu i funkcji, a mianowicie:

- dojazd do kurników,
- hamowanie i wyłączenie silnika,
- włączenie silnika i start,
- wyjazd z fermy,

przy czym dojazd dotyczy odcinków odległości kurników od zjazdu z drogi, a wyjazd odległości od kurników do wyjazdu z fermy na drogę. W obliczeniach uwzględniono prędkość maksymalną jazdy pojazdów na terenie fermy w wysokości 10 km/h.

Obliczenia równoważnego poziomu mocy akustycznej $L_{A_{Weq}}$ zastępczych źródeł hałasu w wyznaczonych punktach trasy przejazdów, opisujących źródła ruchome, wykonano w oparciu o wzory empiryczne zawarte w Instrukcji 338/2008 Instytutu Techniki Budowlanej oraz dane Instytutu Ochrony Środowiska.

Ekwiwalentny poziom mocy akustycznej punktowego źródła hałasu ustalonego, odniesiony do czasu obserwacji T , określono z zależności:

$$L_{A_{Weq}} = 10 \log [1/T (t (10^{0,1 L_{AW}} + t_p (10^{0,1 L_{Ap}}))], \text{ dB (A)},$$

gdzie:

L_{AW} - poziom mocy akustycznej źródła (dane katalogowe),

t - łączny czas działania źródła w okresie T ,

L_{Ap} - poziom mocy w przerwie działania źródła, przyjmuje się równy 0,

t_p - sumaryczny czas przerw w działaniu źródła w okresie T ,

T - czas obserwacji (8 h w dzień i 1 h w nocy).

Poniżej obliczono równoważny poziom mocy akustycznej $L_{A_{Weq}}$ dla poszczególnych zastępczych źródeł hałasu i wymienionych wyżej zdarzeń akustycznych na terenie fermy w najbardziej niekorzystnych warunkach pory dnia (parametry akustyczne źródeł do analizy komputerowej propagacji hałasu w środowisku). W czasie nocy operacje transportowe nie są prowadzone.

Źródło hałasu – pojazdy ciężarowe

$n = 10 \text{ poj./8 h}$

Nr źródła hałasu	Źródło hałasu	S (m)	T _i (s)	n _{sh} x t _i (min.)	L _{AW} (dB)	L _{AWeqi} (dB)
P1	Dojazd odc. 1	40	14,4	2,4	100,0	77,0
P2	Dojazd odc. 2	40	14,4	2,4	100,0	77,0
P3	Dojazd odc. 3	40	14,4	2,4	100,0	77,0
P4	Dojazd odc. 4	40	14,4	2,4	100,0	77,0
P5	Hamowanie	-	3,0	0,5	100,0	80,6
	Start	-	5,0	0,83	105,0	
	Wyjazd odc. 1	40	14,4	2,4	100,0	
P6	Wyjazd odc. 2	40	14,4	2,4	100,0	77,0
P7	Wyjazd odc. 3	40	14,4	2,4	100,0	77,0
P8	Wyjazd odc. 4	40	14,4	2,4	100,0	77,0
P9	Wyjazd odc. 5	40	14,4	2,4	100,0	77,0
P10	Wyjazd odc. 6	40	14,4	2,4	100,0	77,0

Metoda wyznaczania zasięgu uciążliwości przedsięwzięcia

Stopień uciążliwości dla środowiska i zasięg hałasów emitowanych przez instalację określono metodą obliczeniową przy użyciu programu komputerowego SON2 wersja 3.3, zalecanego do stosowania w takich przypadkach – oraz wg Instrukcji użytkowej firmy EKO-SOFT i Instrukcji ITB Nr 338 “Metoda określania emisji i imisji hałasu przemysłowego w środowisku”, zgodnymi z PN-ISO 9613-2:2002.

Przy obliczeniach posłużono się metodą obliczeniową opartą na zależności pomiędzy emisją dźwięku ze źródła hałasu, a imisją dźwięku w interesującym obszarze oddziaływania hałasu, scharakteryzowaną równoważnym poziomem dźwięku A L_{Aeq} w punktach obserwacji w sieci receptorów.

Analizę źródeł hałasu i ich parametry akustyczne podano wyżej. Izolacyjność ścian i przegród przyjęto na podstawie w/w Instrukcji w wysokości 30 dB. Punkty obserwacji, w których obliczano równoważny poziom dźwięku A L_{Aeq} usytuowano w siatce receptorów wokół obiektu o kroku 30 m.

Założono, że obliczenia równoważnego poziomu dźwięku A L_{Aeq} będą przeprowadzone dla określonego obszaru 1020 x 750 m, kierując się dwiema przesłankami:

- obszar obliczeniowy powinien zawierać fragmenty obszarów chronionych,
- izolacja poziomu dźwięku A o wartości dopuszczalnej L_{Aeqdop} 55 dB dla pory dziennej i 45 dB dla pory nocnej powinna zamknąć się w badanym obszarze, aby nie było wątpliwości, iż nie sięga wewnątrz obszaru chronionego.

Obliczenia przeprowadzono dla wariantu podstawowego (normalne warunki funkcjonowania) oraz wariantu awaryjnego, tj. przy pracy agregatu prądotwórczego, oddzielnie dla pory dziennej i nocnej, dla wysokości podstawowej 1,5 m oraz na wysokości $Z = 4$ m przy elewacjach najbliższych sąsiedzkich budynków mieszkalnych.

Uzyskane wyniki przedstawiono w postaci załączonych wydruków komputerowych.

Ocena warunków akustycznych wokół przedsięwzięcia

Wielkość równoważnego poziomu dźwięku A w poszczególnych punktach obserwacji umieszczonych w węzłach siatki obliczeniowej przedstawiono na załączonych wydrukach komputerowych. Dodatkowo ilustrację graficzną przewidywanych warunków akustycznych w wyniku funkcjonowania kurników przedstawiono na załączonych mapach akustycznych, zawierających plan sytuacyjny wraz z izofonami równoważnego poziomu dźwięku A L_{Aeg} .

Z analizy tych warunków wynika, że funkcjonowanie projektowanej instalacji, we wzajemnym skompensowanym oddziaływaniu wszystkich źródeł (wariant najniekorzystniejszy), nie będzie stanowiło nadmiernej uciążliwości dla środowiska w zakresie emisji hałasu, zarówno w wariancie pracy „normalnej”, jak i „awaryjnej”, w porze dziennej i nocnej.

Zarówno kryterialna izofona równoważnego poziomu dźwięku dla obszarów zabudowy zagrodowej 55 dB dla pory dziennej, jak i 45 dB dla pory nocnej, nie obejmuje obszarów chronionych akustycznie, które zlokalizowane są w odległości minimalnej ok. 400 m na wschód od kurników. Izofona 55 dB dla pory dziennej wykracza minimalnie poza teren własności w sąsiedztwie wentylatorów szczytowych, ale jest to teren rolny, nie podlegający ochronie akustycznej.

Dla projektowanych rozwiązań poziom hałasu na terenie najbliższej zabudowy zagrodowej na wysokości $Z = 4$ m wynosi w nocy max. ~31,6 dB, a w dzień ~43,6 dB.

Wnioski

Poziom hałasu emitowanego do środowiska przez projektowane przedsięwzięcie budowy kurników na terenie działki nr 88/2 w m. Sulkowo-Bariany gm. Mochowo, nie pogorszy w sposób znaczący, tzn. ponadnormatywny, istniejących warunków akustycznych w środowisku.

8.2.5. Gospodarka odpadami

Zasady postępowania z odpadami reguluje ustawa o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. Zgodnie z ustawą o odpadach, każdy kto podejmuje działania powodujące lub mogące powodować powstawanie odpadów, powinien takie działania planować, projektować i prowadzić, tak aby:

- 1) zapobiegać powstawaniu odpadów lub ograniczać ilość odpadów i ich negatywne oddziaływanie na środowisko przy wytwarzaniu produktów, podczas i po zakończeniu ich użytkowania,
- 2) zapewniać zgodny z zasadami ochrony środowiska odzysk, jeżeli nie udało się zapobiec ich powstaniu,
- 3) zapewniać zgodne z zasadami ochrony środowiska unieszkodliwienie odpadów, których powstaniu nie udało się zapobiec, lub których nie udało się poddać odzyskowi. Wytwórca odpadów jest obowiązany do stosowania takich sposobów produkcji lub form usług oraz surowców i materiałów, które zapobiegają powstawaniu odpadów lub pozwalają utrzymać na możliwie najniższym poziomie ich ilość, a także ograniczają negatywne oddziaływanie na środowisko lub zagrożenie życia lub zdrowia ludzi.

Posiadacz odpadów jest obowiązany do postępowania z odpadami w sposób zgodny z zasadami gospodarowania odpadami, wymaganiami ochrony środowiska oraz planami gospodarki odpadami.

Posiadacz odpadów jest obowiązany w pierwszej kolejności do poddania ich odzyskowi, a jeżeli z przyczyn technologicznych jest on niemożliwy lub nie jest uzasadniony z przyczyn ekologicznych lub ekonomicznych, to odpady te należy unieszkodliwiać w sposób zgodny z wymaganiami ochrony środowiska oraz planami gospodarki odpadami. Odpady, których nie udało się poddać odzyskowi, powinny być tak unieszkodliwiane, aby składowane były wyłącznie te odpady, których unieszkodliwienie w inny sposób było niemożliwe z przyczyn technologicznych lub nieuzasadnione z przyczyn ekologicznych lub ekonomicznych.

Odpady powinny być w pierwszej kolejności poddawane odzyskowi lub unieszkodliwiane w miejscu ich powstawania. Odpady, które nie mogą być poddane odzyskowi lub unieszkodliwiane w miejscu ich powstawania, powinny być, uwzględniając najlepszą dostępną technikę lub technologię, o której mowa w art. 143 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, przekazywane do najbliższych położonych miejsc, w których mogą być poddane odzyskowi lub unieszkodliwione. Odpady powinny być zbierane w sposób selektywny. Zakazuje się mieszania odpadów niebezpiecznych różnych rodzajów oraz mieszania odpadów niebezpiecznych z odpadami innymi niż niebezpieczne. Mieszanie odpadów niebezpiecznych różnych rodzajów oraz mieszanie odpadów niebezpiecznych z odpadami innymi niż niebezpieczne, dopuszcza się jedynie w celu poprawy bezpieczeństwa procesów odzysku lub unieszkodliwiania odpadów powstałych po zmieszaniu, jeżeli w wyniku prowadzenia tych procesów nie nastąpi wzrost zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi lub środowiska.

W przypadku, gdy odpady niebezpieczne uległy zmieszaniu z innymi odpadami, substancjami lub przedmiotami, to powinny być one rozdzielone, jeżeli zostaną spełnione łącznie następujące warunki:

- 1) w procesie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów powstałych po rozdzieleniu nastąpi ograniczenie zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi lub środowiska,
- 2) jest to technicznie możliwe i ekonomicznie uzasadnione.

Transport odpadów niebezpiecznych z miejsc ich powstawania do miejsc odzysku lub unieszkodliwiania odpadów odbywa się z zachowaniem przepisów obowiązujących przy transporcie materiałów niebezpiecznych.

Wytwórca odpadów może zlecić wykonanie obowiązku gospodarowania odpadami innemu posiadaczowi odpadów, który uzyskał zezwolenie właściwego organu na prowadzenie działalności w zakresie gospodarki odpadami, chyba że działalność taka nie wymaga zezwolenia. Odbiór w/w odpadów od innych posiadaczy odpadów wiąże się równocześnie z przejściem odpowiedzialności za przyjmowane odpady.

Wytwarzane w wyniku funkcjonowania kurników odpady magazynowane będą w pomieszczeniach gospodarczych kurników, w szczelnych oznakowanych pojemnikach, zabezpieczonych przed dostępem osób trzecich oraz zwierząt, w sposób uniemożliwiający zmieszanie różnych rodzajów odpadów, z zachowaniem wymagań sanitarno-weterynaryjnych, w sposób nie zagrażający dla środowiska. Odpady weterynaryjne (padłe ptaki) magazynowane będą w chłodziarkach.

Poniżej przedstawiono wykaz przewidywanych do wytwarzania przez analizowaną instalację odpadów w fazie jej eksploatacji oraz sposób ich magazynowania i dalszego zagospodarowania.

Klasyfikacji odpadów dokonano na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112 poz. 1206).

Rodzaj odpadu	Kod odpadu	Ilość [Mg/rok]	Charakterystyka odpadów	Przewidywany sposób postępowania z odpadami
Zwierzęta padłe i ubite z konieczności	02 01 82	10,0	Tkanka zwierzęca powstająca w wyniku upadków ptaków (uduszenie, choroba niezakaźna, uszkodzenie)	Odpady magazynowane w szczelnych workach z folii HDPE (jednokrotnego użytku) w chłodni w budynku gospodarczym i przekazywane uprawnionemu odbiorcy do unieszkodliwienia
Opakowania z papieru i tektury	15 01 01	1,0	Opakowania z papieru (torby, worki), kartony z tektury	Odpady magazynowane selektywnie w pojemniku w pomieszczeniu technicznym, przekazywane uprawnionemu odbiorcy w celu odzysku

Opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	1,0	Opakowania po zużytych środkach czystości, folia PE, worki HDPE po preparatach witaminowych	Odpady magazynowane selektywnie w pojemniku w pomieszczeniu technicznym, przekazywane uprawnionemu odbiorcy w celu odzysku
Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12	16 02 13*	0,05	Zużyte lampy oświetleniowe fluorescencyjne	Odpady magazynowane w kartonie w handlowych opakowaniach w pomieszczeniu technicznym i przekazywane uprawnionemu odbiorcy – hurtowni materiałów elektrycznych przy zakupie nowych
Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	150110*	0,1	Opakowania po zużytych środkach dezynfekcyjnych (pojemniki z tworzywa sztucznego), opakowania po lekach (buteleczki, fiolki, itp.)	Opakowania po zużytych lekarstwach zabierać będzie lekarz weterynarii (ich wytwórca) każdorazowo po wytworzeniu na terenie fermy. Opakowania po środkach dezynfekcyjnych magazynowane będą w szczelnym oznakowanym pojemniku w pomieszczeniu technicznym i oddawane zwrótnie do hurtowni przy zakupie nowej partii środków
Sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania i ubrania ochronne inne niż wymienione w 150202	15 02 03	0,15	Ubrania robocze z tkanin naturalnych i sztucznych, maty dezynfekcyjne, fartuchy jednorazowe,	Odpady magazynowane w oznakowanym pojemniku w pomieszczeniu technicznym j.w. i przekazywane uprawnionemu odbiorcy w celu odzysku lub unieszkodliwienia
Zwierzęta padłe i ubite z konieczności, wykazujące właściwości niebezpieczne	02 01 80*	do 400	Odpady tkanki zwierzęcej wykazujące właściwości niebezpieczne (zakażone). Odpady powstają w sytuacji awaryjnej – epidemia choroby zakaźnej.	Postępowanie doraźne zgodnie z decyzjami Powiatowego Lekarza Weterynarii

Obornik nie jest odpadem w rozumieniu ustawy o odpadach, a nawozem naturalnym i będzie wykorzystywany w całości rolniczo, w części przez Inwestora, a nadwyżki zbywane będą odbiorcom do nawożenia ich gruntów na podstawie umowy cywilno-prawnej.

Posiadacz odpadów zobowiązany jest do prowadzenia ich ilościowej i jakościowej ewidencji zgodnie z przyjętą klasyfikacją odpadów i katalogiem odpadów oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 8 grudnia 2010 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz. U. Nr 249, poz. 1673).

Gospodarka odpadami na terenie projektowanego przedsięwzięcia do chowu kurcząt nie spowoduje zagrożenia dla środowiska. Sposób gospodarki odpadami w ocenianej fermie będzie zgodny z ustawą o odpadach, właściwie zabezpieczy środowisko gruntowo-wodne oraz zapewni odpowiedni komfort sanitarny w otoczeniu obiektu.

8.2.6. Wpływ na ludzi

Wpływ projektowanej inwestycji na zdrowie ludzi należy rozpatrywać w dwóch aspektach. Aspekt pierwszy to wpływ na zdrowie mieszkańców pobliskiego otoczenia. Aspekt drugi to wpływ na zdrowie pracowników.

Z wcześniejszych rozważań wynika, że zasadnicza uciążliwość rozpatrywanej inwestycji nie wystąpi poza działką będącą we władaniu Inwestora.

Z uwagi na to, że spełnione będą kryteria jakości środowiska w najbliższym otoczeniu, w tym na terenie zabudowy mieszkalnej (zagrodowej), można jednoznacznie stwierdzić, że rozpatrywana inwestycja nie będzie miała wpływu na zdrowie mieszkańców.

Pracownicy fermy będą przeszkoleni w zakresie przepisów BHP oraz wyposażeni w odzież ochronną i sprzęt ochrony osobistej. Po zakończonej pracy obsługa zobowiązana jest myć ręce i twarz w ciepłej wodzie.

W fermie zorganizowane będzie odpowiednie zaplecze socjalne w projektowanym budynku jednego z kurników.

Przy przestrzeganiu w/w zasad nie wystąpi zagrożenie dla zdrowia ludzi.

8.2.7. Wpływ na klimat, krajobraz, dobra materialne, dziedzictwo kulturowe oraz zabytki

Na podstawie dokonanej oceny można stwierdzić brak istotnego wpływu lokalizacji inwestycji na klimat, krajobraz, dobra materialne, dziedzictwo kulturowe i zabytki.

Teren, na którym projektuje się przedsięwzięcie, klasyfikowany jest jako rolnicza przestrzeń produkcyjna i przeznaczony jest do prowadzenia tego typu działalności pod warunkiem spełniania określonych norm środowiskowych.

Planowane przedsięwzięcie budowy kurników w tym miejscu nie zakłóci krajobrazu, który w analizowanym miejscu charakteryzuje się niewysokimi walorami.

W rejonie oddziaływania przedsięwzięcia nie ma obiektów stanowiących dziedzictwo kultury narodowej i wpisanych do rejestru zabytków.

Na etapie eksploatacji kurników nie przewiduje się ich negatywnego oddziaływania na klimat, krajobraz, dobra materialne, dziedzictwo kulturowe i zabytki.

8.2.8. Wpływ na siedliska przyrodnicze, rośliny, grzyby,

Na etapie eksploatacji kurników nie przewiduje się ich negatywnego oddziaływania na rośliny, grzyby i siedliska przyrodnicze, w tym na obszar chronionego krajobrazu i NATURA 2000.

Planowane przedsięwzięcie zlokalizowane jest w granicach obszaru objętego ochroną na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody pn. Obszar Chronionego Krajobrazu „Przyrzecze Skrwy Prawej”. OCK „Przyrzecze Skrwy Prawej” został utworzony rozporządzeniem Nr 17 Wojewody Mazowieckiego z dnia 27 lipca 2006 r. i obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Obszar ten ma całkowitą powierzchnię 33338 ha i ciągnie się wzdłuż Skrwy Prawej. Na terenie obszaru chronionego krajobrazu występują naturalne zbiorowiska leśne, jest tu zlokalizowanych kilkanaście stanowisk gatunków roślin chronionych oraz występują 73 gatunki ptaków. Obszar ten graniczy na południu z otuliną Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego, który wchodzi w skład krajowego węzła ekologicznego i stanowi krajowy korytarz ekologiczny.

Planowane przedsięwzięcie zlokalizowane jest w części nieleśnej ekosystemów łądowych, dla których obowiązują następujące ustalenia:

1. przeciwdziałanie zarastaniu łąk, pastwisk i torfowisk poprzez koszenie i wypas, a także mechaniczne usuwanie samosiewów drzew i krzewów na terenach otwartych, a w razie konieczności także karczowanie z usunięciem biomasy z pozostawieniem kęp drzew i krzewów;
2. propagowanie wśród rolników działań zmierzających do utrzymania trwałych użytków zielonych w ramach zwykłej, dobrej praktyki rolniczej, a także Krajowego Programu Rolnośrodowiskowego – zgodnie z wymogami zbiorowisk łąkowych; propagowanie dominacji gospodarstw prowadzących produkcję mieszaną, w tym preferowanie hodowli bydła opartej o naturalny wypas metodą pastwiskową; zalecana jest ochrona i hodowla lokalnych starych odmian drzew i krzewów owocowych oraz ras zwierząt; promowanie agroturystyki i rolnictwa ekologicznego;
3. maksymalne ograniczanie zmiany użytków zielonych na grunty orne; niedopuszczanie do przeorywania użytków zielonych; propagowanie powrotu do użytkowania łąkowego gruntów wykorzystywanych dotychczas jako rolne wzdłuż rowów i lokalnych obniżen terenowych;
4. prowadzenie zabiegów agrotechnicznych zgodnie z wymogami zbiorowisk i zasiedlających je gatunków fauny, zwłaszcza ptaków (odpowiednie terminy, częstotliwość i techniki koszenia), w tym powrót do tradycyjnego użytkowania (koszenie ręczne) oraz opóźnianie pierwszego pokosu po 15 lipca, a w przypadku łąk wilgotnych koszenie we wrześniu z pozostawieniem pojedynczych stogów siana na ich obrzeżach do końca lata;
5. preferowanie ochrony roślin metodami biologicznymi;
6. ochrona zieleni wiejskiej: zadrzewień, zakrzewień, parków wiejskich, oraz kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez ochronę istniejących oraz formowanie nowych zadrzewień śródpolnych i przydrożnych;
7. zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości oraz oczek wodnych;
8. zachowanie zbiorowisk wydmych, śródpolnych muraw napiaskowych, wrzosowisk i psiar;
9. melioracje odwadniające, w tym regulowanie odpływu wody z sieci rowów, dopuszczalne tylko w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, jednak z bezwzględnym zachowaniem w stanie nienaruszonym terenów podmokłych, w tym torfowisk i obszarów wodno-błotnych oraz obszarów źródliskowych cieków;
10. eliminowanie nielegalnego eksploataowania surowców mineralnych oraz rekultywacja terenów powyrobiskowych; w szczególnych przypadkach, gdy w wyrobisku ukształtowały się właściwe biocenozy wzbogacające lokalną różnorodność biologiczną, przeprowadzenie rekultywacji nie jest wskazane, zalecane jest podjęcie działań ochronnych w celu ich zachowania;
11. wnioskowanie do właściwego organu ochrony przyrody o objęcie ochroną prawną stanowisk gatunków chronionych i rzadkich roślin, zwierząt i grzybów, także ekosystemów i krajobrazów ważnych do zachowania w postaci rezerwatów przyrody, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków

- ekologicznych; opracowanie i wdrażanie programów reintrodukcji, introdukcji oraz czynnej ochrony gatunków rzadkich i zagrożonych związanych z nieleśnym ekosystemami lądowymi;
12. utrzymywanie i w razie konieczności odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych;
 13. prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej, m.in. poprzez dostosowanie liczebności populacji zwierząt łownych związanych z ekosystemami otwartymi do warunków środowiskowych;
 14. melioracje nawadniające zalecane są w przypadku stwierdzonego niekorzystnego dla racjonalnej gospodarki rolnej obniżenia poziomu wód gruntowych.

W Obszarze zakazuje się:

1. zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
2. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
4. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwoświsiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
7. likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
8. lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Realizacja i funkcjonowanie planowanego przedsięwzięcia w żaden sposób nie naruszy ustaleń i zakazów dla Obszaru Chronionego Krajobrazu „Przyrzecze Skrzy Prawej”. Dodatkowo art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.) umożliwia na terenie OCK realizację przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znaczącego negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu.

Planowane przedsięwzięcie obejmuje teren rolniczy, bez cech atrakcyjności krajobrazowo-przyrodniczej. Teren należący do Inwestora jest również mało atrakcyjny pod względem ornitologicznym. Grunty rolne i pastwiska są jedynie w niewielkim stopniu wykorzystywane jako miejsca żerowania kilku gatunków ptaków i nie ma przeciwwskazań dla realizacji planowanej inwestycji. W trakcie oceny terenowej nie stwierdzono gatunków ani siedlisk naturalnych. Przewidywane ubytki szaty roślinnej nie będą wymagały kompensacji przyrodniczej.

Biorąc pod uwagę charakter, lokalizację przedsięwzięcia oraz odległość od obszarów NATURA 2000 stwierdza się, iż nie będzie ono znacząco negatywnie oddziaływać na integralność w/w obszarów oraz spójność całej sieci NATURA 2000.

Przedsięwzięcie będzie realizowane poza miejscami występowania obszarów wodno-błotnych i innych o płytkim zaleganiu wód podziemnych.

8.2.9. Wpływ na faunę

Nie przewiduje się negatywnego wpływu projektowanych kurników na zwierzęta lądowe, poruszające się po ziemi.

Ewentualne zmiany liczebności, bądź składu gatunkowego fauny naziemnej w bliskim otoczeniu są zazwyczaj konsekwencją zmian pokrywającej ten teren roślinności, a więc przede wszystkim zmian użytkowania gruntów. Podobnie rzecz się ma z ptakami.

W rejonie oddziaływania ocenianego przedsięwzięcia, w związku z rolniczym charakterem terenu, nie występuje bogata i różnorodna fauna.

Rolnicze wykorzystywanie gruntów spowodowało, że teren ten nie jest atrakcyjnym miejscem bytowania, gniazdowania bądź żerowania cennych gatunków zwierząt dzikożyjących. Licznie występujące krety, jak też bociany i inne gatunki ptaków czy płazów, będą mogły bez trudu znaleźć odpowiednie miejsce bytowania na otaczających polach uprawnych, łąkach i pastwiskach. W wyniku zabudowy i zdjęcia nadkładu glebowego zniszczona zostanie jedynie drobna fauna glebowa (nicienie, roztocza dżdżownice, larwy owadów, itp.).

Inwestycja może stwarzać pewne zagrożenie dla zwierząt lądowych wyłącznie w fazie budowy, tj. w fazie prowadzenia prac ziemnych. Wykopy pod fundamenty ścian budynków mogą stanowić dla nich pułapki. Aby zapobiec wpadaniu zwierząt do wykopów, będą one zabezpieczone barierami. W przypadku przedostania się do nich i uwięzienia drobnych zwierząt (gryzoni, gadów, płazów) będą one systematycznie wybierane i wypuszczane. Wykopy będą kontrolowane codziennie. Po wykonaniu stanu zamkniętego budynku zagrożenie dla zwierząt całkowicie ustąpi.

Nie przewiduje się żadnego wpływu projektowanych kurników na szlaki migracyjne zwierząt, z uwagi na brak dodatkowych przeszkód liniowych i barier.

8.2.10. Zagrożenie polem elektromagnetycznym

W projektowanych kurnikach nie będzie urządzeń, które mogłyby być źródłami emisji pól elektromagnetycznych do środowiska.

Wniosek ogólny do pkt. 8.2:

W normalnych warunkach eksploatacji przedsięwzięcia nie wystąpią ponadnormatywne uciążliwości dla komponentów środowiska i warunków życia ludzi oraz nie zostaną naruszone interesy osób trzecich.

8.3. Faza likwidacji

Okres eksploatacji kurników jest nieznanym, ale z pewnością długim, wielopokoleniowym. Nie można jednak wykluczyć sytuacji głębokiej dekonstrukcji w branży i ewentualnej likwidacji obiektu. Jego likwidacja nie spowoduje strat ekologicznych. Wiązałyby się one głównie z opróżnieniem zbiorników na nieczystości płynne, rozbiórką budowli i demontażem urządzeń.

Podstawowym działaniem minimalizującym uciążliwość tej fazy przedsięwzięcia dla środowiska i warunków życia ludzi będzie prawidłowa gospodarka odpadami powstającymi w wyniku rozbiórki i demontażu.

Prawidłowa gospodarka odpadami polegać będzie na:

- 1/ stosowaniu segregacji odpadów,
- 2/ przekazaniu odpadów do unieszkodliwienia lub gospodarczego wykorzystania (odzysku), czego efektem będzie zmniejszenie masy odpadów składowanych.

W trakcie likwidacji obiektu będą wytwarzane odpady:

- 17 01 07 – zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 170106 – 1200,0 Mg,
- 17 04 11 - kable inne niż wymienione w 17 04 10 – 3,5 Mg,
- 17 02 03 - tworzywa sztuczne – 14 Mg,
- 17 04 05 - żelazo i stal – 300,0 Mg,
- 17 02 01 – drewno – 50,0 Mg,
- 17 06 04 - materiały izolacyjne inne niż wym. w 170601 i 170603 – 2,0 Mg
- 16 02 14 – zużyte urządzenia inne niż wym. w 160209 do 160213 – 30,0 Mg.

Wszystkie odpady (inne niż niebezpieczne) do czasu odebrania przez uprawnionego posiadacza, będą gromadzone na terenie fermy w sposób selektywny w oznakowanych pojemnikach stalowych lub z tworzyw sztucznych, a gruz w miejscu powstawania.

Urządzenia techniczne, które będą sprawne, mogą być odsprzedane w całości lub na części. Nie przewiduje się naruszenia stanu środowiska, w postaci degradacji lub skażenia wynikającego z likwidacji przedsięwzięcia, a przez to konieczności rekultywacji.

Prace rozbiórkowe i demontażowe nie będą powodować ponadnormatywnego oddziaływania na środowisko, tereny zabudowy mieszkalnej i nie naruszą interesów osób trzecich.

9. POTENCJALNE SYTUACJE AWARYJNE

Prawidłowa eksploatacja przedsięwzięcia gwarantuje dostateczne zachowanie wszystkich wymagań ochrony środowiska w czasie normalnej pracy. Na żadnym etapie chowu kurcząt nie będą używane substancje toksyczne i niebezpieczne. Prawidłowa eksploatacja ogrzewania gazowego gwarantuje dostateczne zachowanie wszystkich wymagań ochrony środowiska w czasie normalnej pracy. Wiąże się to ściśle również z koniecznością zachowania wymogów ochrony przeciwpożarowej.

W ocenianej instalacji nie będzie substancji niebezpiecznych co do rodzaju i co do ilości, które klasyfikowałyby ją jako zakład o zwiększonym ryzyku lub dużym ryzyku według nomenklatury rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2002 roku w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. Nr 58, poz. 535 z późn. zm).

W przypadku wystąpienia awarii sieci energetycznej, niezależnej od Inwestora, dla zapewnienia zasilania wentylatorów dostarczających do kurników świeże powietrze, uruchamiany będzie agregat prądotwórczy. Wariant „awaryjnej” pracy agregatu był przedmiotem oceny w niniejszym raporcie. Nie stwierdzono nadmiernej uciążliwości obiektu w tym stanie w zakresie emisji spalin i emisji hałasu.

Sytuacja awaryjna może wystąpić również w wyniku epidemii choroby drobiu, co może skutkować powstaniem jednorazowej dużej ilości (max. 400 Mg) odpadu o kodzie 020180* - zwierzęta padłe i ubite z konieczności, wykazujące właściwości niebezpieczne. W takim przypadku doraźne działania wynikały będą z decyzji podejmowanych przez Powiatowego Lekarza Weterynarii.

10. MONITORING

Ze względu na charakter projektowanego przedsięwzięcia i jego nieduży wpływ na środowisko, nie przewiduje się prowadzenia rutynowego monitoringu jakości środowiska w jego otoczeniu. Natomiast prowadzony będzie monitoring technologiczny w zakresie:

- prowadzenia pomiaru i rejestru ilości pobieranej wody,
- ilości zużycia paszy,
- ilości wywożonych do oczyszczalni ścieków,
- ilości spalanego gazu płynnego,
- ewidencji odpadów,
- ewidencji ilości obornika,
- ilości zużytych surowców do produkcji oraz energii elektrycznej,
- rejestru ilości substancji pyłowo-gazowych emitowanych do powietrza.

11. PRZEWIDYWANE DZIAŁANIA MINIMALIZUJĄCE SZKODLIWE ODDZIAŁYWANIE PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO

Do działań minimalizujących ewentualne szkodliwe oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko należeć będą:

- racjonalne zużycie wody i energii elektrycznej,
- stosowanie gazu płynnego LPG (czystego paliwa) oraz racjonalne jego zużycie,
- ograniczanie ilości wytwarzanych odpadów, zapewnienie szczelnych pojemników do ich magazynowania, przeznaczanie ich do wykorzystywania,
- brak magazynowania i przetrzymywania obornika na terenie fermy,
- odpowiednie sterowanie procesem chowu w zakresie optymalnego doboru pasz pod względem zawartości białka w celu minimalizacji emisji amoniaku,
- przestrzeganie dozwolonych okresów i dawek nawożenia obornikiem,
- transport obornika do miejsc przeznaczenia w sposób zabezpieczony przed przeciekami i emisją niezorganizowaną odorów,
- gromadzenie ścieków bytowych i przemysłowych w szczelnych zbiornikach i ich wywóz do oczyszczalni ścieków.

12. PORÓWNANIE WYKORZYSTYWANEJ TECHNOLOGII Z TECHNOLOGIA SPEŁNIAJĄCĄ WYMAGANIA OKREŚLONE W ART. 143 USTAWY PRAWO OCHRONY ŚRODOWISKA

Oceniane przedsięwzięcie, po wybudowaniu drugiego kurnika i przekroczeniu liczby stanowisk dla drobiu 40000 szt., będzie instalacją zobowiązaną do posiadania pozwolenia zintegrowanego. Będzie to instalacja wyposażona w bardzo nowoczesne urządzenia technologiczne powszechnie używane w branży produkcji drobiu w kraju i na świecie. Spełniać ona będzie w pełni wymagania określone w par. 143 ustawy Prawo ochrony środowiska, tzn.:

- stosowanie substancji o małym potencjale zagrożeń,
- efektywne wytwarzanie oraz wykorzystywanie energii,
- zapewnienie racjonalnego zużycia wody, paszy i innych surowców oraz materiałów i paliw,
- możliwość całkowitego wykorzystania lub unieszkodliwienia powstających odpadów zgodnie z ustawą o odpadach,
- spełnianie norm środowiskowych w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz emisji hałasu,
- stosowanie procesów, metod i urządzeń skutecznie stosowanych w innych obiektach tej branży w kraju i na świecie,
- wdrożenie postępu naukowo-technicznego - automatyzacja karmienia i pojenia stada, automatyzacja wentylacji, sterowanie komputerowe procesem technologicznym.

Porównanie projektowanych rozwiązań z wymogami BAT:

Obszar wymagań BAT	Wymagania BAT	Zastosowane rozwiązania
Lokalizacja fermy	Konieczność zachowania równowagi składników odżywczych na nadzorowanym obszarze.	Ferma zlokalizowana jest w terenie rolniczym, na którym istnieje możliwość wykorzystania powstającego obornika, a tym samym zostanie zachowana równowaga składników odżywczych.
Ograniczenie ilości pomiotu i redukcja odchodów organicznych	<ul style="list-style-type: none"> • Zastosowanie paszy odpowiadającej wymaganiom dla danego gatunku • Utrzymanie systemu podawania pasz w zależności od potrzeb pokarmowych zwierząt, tak aby pasza nie ulegała psuciu • Stosowanie pasz zawierających małe ilości fosforu. 	Na fermie podawane będą jedynie pasze przeznaczone dla brojlerów, o zawartości fosforu zalecanej dla tego typu chowu. Pasze dawkowane będą zgodnie z wymaganiami pokarmowymi drobiu (faza cyklu chowu), tak aby nie było zalegania i psucia się pokarmu. Sprzyja temu automatyczne podawanie pasz i zastosowanie pojemników do karmienia, które zapobiegają rozsypywaniu się pokarmu.

Ograniczenie uciążliwości odorowej	<ul style="list-style-type: none"> • Odpowiednie czyszczenie kurników pomiędzy kolejnymi partiami hodowlanymi. • Stosowanie odpowiedniej ściółki • Prowadzenie chowu zgodnie z zaplanowaną ilością sztuk • Ograniczenie wzburzenia pomiotu • Właściwe postępowanie z odpadami padłych zwierząt poprzez magazynowanie ich w kontenerach, w chłodziarkach. 	<p>Kurniki pomiędzy cyklami chowu będą czyszczone i dezynfekowane. Ściółka będzie całkowicie wymieniana, a jej skład będzie zgodny z wymaganiami hodowlanymi.</p> <p>W kurnikach znajdować się będzie ilość kurczaków zgodna z ilością stanowisk do hodowli zwierząt.</p> <p>Przy zbieraniu i wywozie obornika prace wykonywane będą tak, aby nadmiernie nie wzruszać pomiotu.</p>
Rozsiewanie obornika	<ul style="list-style-type: none"> • Właściwy dobór obszarów, na których rozsiewny jest pomiot • Utworzenie wymaganych stref ochronnych • Dostosowanie terminów i dawek nawożenia do potrzeb roślin 	<p>Nawóz organiczny stosowany będzie zgodnie z ustawą o nawozach i nawożeniu oraz zgodnie z Kodeksem Dobrej Praktyki Rolniczej</p>
Ograniczenie zużycia wody	<ul style="list-style-type: none"> • Utrzymywanie w dobrym stanie technicznym, zastosowanie poidel kropelkowych • Stosowanie suchego czyszczenia i suchych systemów próżniowych. 	<p>W kurnikach zastosowane będą poidła kropelkowe.</p> <p>Podczas czyszczenia kurników stosowane jest czyszczenie w systemie ciśnieniowym oraz dezynfekcja poprzez zamglowienie.</p>
Gospodarka ściekowa	<p>Minimalizacja ilości wytwarzanych ścieków poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odpowiednią konstrukcję i utrzymanie kurników umożliwiające skuteczne czyszczenie • Zastosowanie suchego czyszczenia i suchych systemów próżniowych, jeśli jest to możliwe, • Stosowanie automatycznych zaworów na węzłach do mycia pod ciśnieniem 	<p>Zgodnie z wymogami BAT zastosowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • technologia budowy kurników umożliwia łatwe utrzymanie czystości w pomieszczeniach instalacji. • w kurnikach stosowane będzie suche mechaniczne czyszczenie po każdym cyklu chowu z kurzu i mokre przy użyciu myjek ciśnieniowych. W pierwszej kolejności usuwane będą resztki paszy z systemu zadawania paszy i silosów. Dezynfekcja kurników odbywa się poprzez zamglowienie. • ważnym etapem czyszczenia kurników jest usunięcie ściółki wraz z pomiotem. Obornik wywożony będzie bezpośrednio na nawożone pola lub na płyty obornikowe innych rolników.

13. OBSZAR OGRANICZONEGO UŻYTKOWANIA

Możliwość ustanawiania obszaru ograniczonego użytkowania oraz określenia granic takiego obszaru, ograniczeń w zakresie przeznaczenia terenu i wymagań technicznych dotyczących obiektów budowlanych i sposobów korzystania z nich przewidziana jest dla innych obiektów niż oceniane. Przewidywane uciążliwe oddziaływanie przedsięwzięcia mieści się w granicach własności.

14. ANALIZA MOŻLIWYCH KONFLIKTÓW SPOŁECZNYCH

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wymaga przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko z udziałem społeczeństwa.

Organ właściwy do jej wydania zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, w ramach którego przeprowadza ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Wójt Gminy Mochowo poda do publicznej wiadomości informację o zamieszczeniu w publicznie dostępnym wykazie danych o wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i o możliwości składania uwag i wniosków w tej sprawie, wskazując miejsce ich składania, z chwilą złożenia wniosku wraz z raportem oos.

Praca ze społeczeństwem jest jednym z ważnych elementów nowoczesnie rozumianej ochrony środowiska. Jest to związane z zapewnieniem akceptacji społeczeństwa dla lokalizacji nowej instalacji.

W pracy ze społeczeństwem muszą być wykorzystane różne sposoby, zróżnicowane w zależności od adresatów.

W sensie teoretycznym termin „społeczny udział w projekcie” oznacza proces, w którym społeczność lokalna aktywnie uczestniczy w podejmowaniu decyzji dotyczącej celowości i kształtu projektu oraz ocenie wpływu na środowisko.

Zakłada się więc, iż docelowo ostateczna decyzja o warunkach realizacji projektu będzie wynikiem współpracy inwestora, władz samorządowych i społeczności lokalnej. Zasięganie opinii społeczeństwa ma na celu wymianę zdań „bez skutków prawnych”. Chodzi o zaangażowanie obywateli w dyskusję nad projektem, który ich dotyczy, poprzez dostarczenie im pełnej informacji, wysłuchanie sugestii i obaw oraz wymianę opinii na ten temat oraz zorganizowanie debaty podsumowującej. Nad procedurą wymiany zdań winny czuwać władze samorządowe.

W trakcie przebiegu całej procedury konsultacyjnej do inwestora należy dostarczenie, w odpowiednim czasie, uczestnikom debaty wszystkich istotnych informacji na temat planowanego projektu.

Są to informacje o celowości przeprowadzenia inwestycji na danym terenie, dane techniczno-ekonomiczne dotyczące projektu oraz raport o oddziaływaniu na środowisko.

Do zadań inwestora należy również to, aby zebrane podczas konsultacji opinie zostały przyjęte i właściwie wykorzystane.

W pracy ze społeczeństwem można wykorzystywać różne sposoby, na przykład:

- ogłoszenia i artykuły prasowe,
- ogłoszenia i audycje w lokalnym radiu lub telewizji,
- plakaty,
- informacje przekazywane w trakcie festynów,
- informacje przekazywane na specjalnie zwołanych zebraniach mieszkańców.

Sposób przekazywania informacji powinien być zróżnicowany w zależności od adresatów, jednak z informacją należy docierać do wszystkich mieszkańców. Istotny jest tu harmonogram czasowy, przewidujący również czas i okres na dyskusje społeczne.

Zasadniczym powodem przeprowadzania konsultacji społecznych jest zagwarantowanie „otwartości” procesu decyzyjnego i zaangażowanie w ten proces obywateli.

Począwszy od dyskusji nad celowością powstania inwestycji, poprzez omówienie i wybór jednego z wariantów projektu, a skończywszy na podjęciu ostatecznej decyzji administracyjnej, istnieje wiele różnorodnych metod i technik (formalnych i nieformalnych) na zagwarantowanie udziału mieszkańców w projekcie.

Celem nadrzędnym jest zrealizowanie inwestycji odpowiadającej rzeczywistym potrzebom społeczności lokalnej.

Konstruktywny dialog z opinią publiczną wymaga podjęcia następujących działań:

- dostarczenia wyczerpującej informacji zainteresowanym osobom i grupom społecznym,
- prezentacji etapów realizacji przedsięwzięcia,
- stworzenia praktycznych możliwości zadawania pytań i uzyskiwania odpowiedzi, wyjaśniania deklarowanych obaw i zgłaszanych wątpliwości,
- ujawniania faktycznych zagrożeń związanych z inwestycją,
- uwzględniania zgłaszanych propozycji i rozwiązań.

Unikanie kontaktów z otoczeniem zawsze wiąże się z ryzykiem utraty zaufania społecznego. Jednym ze sposobów przekonywania mogłoby być udowodnienie na przykładach już działających instalacji, że ich uciążliwość nie jest tak duża, jak to sobie ludzie niejednokrotnie wyobrażają.

W związku z bardzo korzystną lokalizacją w kontekście częstotliwości występowania różnych kierunków wiatru (przewaga wiatrów z kierunków zachodnich), z dala od zabudowań mieszkalnych oraz wykazanym w „Raporcie...” dopuszczalnym oddziaływaniem przedsięwzięcia na środowisko, protest taki

pozbawiony byłby merytorycznych podstaw. Nie ma również obiektywnych przesłanek natury zdrowotnej do wystąpienia konfliktów społecznych.

Mając na względzie przytoczone powyżej stwierdzenia oceniam, że planowane przedsięwzięcie odbędzie się z zachowaniem zasady racjonalnego zrównoważenia interesu Inwestora i ochrony interesu społeczności lokalnej, narażonej ewentualnie na związane z tym potencjalne minimalne uciążliwości.

15. TRUDNOŚCI NAPOTKANE PRZY OPRACOWYWANIU RAPORTU

Podczas opracowywania niniejszego raportu trudnościami, jakie należało pokonać, był przede wszystkim brak metod oceny i norm jakościowych powietrza w zakresie emisji zapachów (odorów) i możliwości, w związku z tym, dokonania jednoznacznej oceny projektowanych kurników w tym względzie.

16. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Oddziaływanie projektowanych kurników, przewidzianych do wybudowania i uruchomienia na terenie wsi Sulkowo-Bariany, gm. Mochowo, pow. sierpecki, woj. mazowieckie, będzie mieć charakter lokalny, dotyczący tylko tej miejscowości. Eksploatacja kurnika na terenie gminy Szczutowo nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko.

17. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Na terenie działki nr ew. 88/2, położonej we wsi Sulkowo-Bariany gm. Mochowo, pow. sierpecki, woj. mazowieckie, planuje się przedsięwzięcie: budowa 4 kurników o powierzchni zabudowy ok. 2268 m² (pow. inwentarska ok. 2160 m²), do chowu ściółkowego kurcząt – brojlerów o liczbie stanowisk 40000 szt. każdy.

Teren działki nr 88/2 jest niezabudowany. Jest to działka rolna klasy RV, wykorzystywana dotychczas pod zasiewy zbożowe. Wielkość chowu po realizacji przedsięwzięcia wynosić będzie 640 DJP (4 x 160 DJP).

1. Projektowane przedsięwzięcie jest zgodne z zasadami rozwoju zrównoważonego, nie powoduje w swych rozwiązaniach projektowych zagrożeń dla środowiska naturalnego i zdrowia ludzi,
2. Projektowane przedsięwzięcie jest zgodne z charakterem, funkcją i przeznaczeniem terenu, na którym ma być zlokalizowane,

3. W rozwiązaniach projektowych przedsięwzięcia zastosowano najnowsze dostępne w świecie techniki i technologie w tej branży,
4. Ingerencja w środowisko naturalne podczas realizacji przedsięwzięcia będzie krótkotrwała i mieć będzie bardzo ograniczony zasięg oddziaływania (emisja spalin samochodowych, hałasu z maszyn budowlanych),
5. Projektowane przedsięwzięcie będzie spełniało wymogi najlepszych dostępnych technik i technologii na etapie eksploatacji:
 - woda będzie pobierana z ujęcia gminnego za pośrednictwem planowanego przyłącza do sieci wodociągowej;
 - ścieki bytowe będą magazynowane w szczelnym szambie przy budynku kurnika i wywożone okresowo do biologicznej oczyszczalni ścieków i tam będą oczyszczane,
 - wody opadowe z terenu fermy będą odprowadzane powierzchniowo do ziemi na tereny zielone czynne biologicznie w granicach własności Inwestora,
 - ścieki przemysłowe z mycia kurników będą gromadzone w szczelnych zbiornikach podziemnych i wywożone okresowo do oczyszczalni ścieków,
 - hałas emitowany z instalacji nie pogorszy w sposób znaczący klimatu akustycznego, spełnione będą normy akustyczne na terenach chronionych,
 - w procesie funkcjonowania przedsięwzięcia będą wytwarzane odpady niebezpieczne i inne niż niebezpieczne, które będą selektywnie magazynowane w pomieszczeniach technicznych kurników, zabezpieczonych przed dostępem osób niepowołanych i zwierząt,
 - energia cieplna dla potrzeb każdego kurnika będzie wytwarzana za pomocą 4 nagrzewnic gazowych na gaz ciekły propan, o mocy 100 kW każda,
 - pasza magazynowana będzie w projektowanych silosach o pojemności 2 x 20,8 Mg dla każdego kurnika,
 - projektowana instalacja technologiczna będzie źródłem emisji amoniaku, siarkowodoru i pyłu, których stężenia w powietrzu nie spowodują przekroczeń ustalonych standardów jakości powietrza poza granicami własności, podobnie operacje pomocnicze w zakresie transportu i rozładunku paszy nie będą powodowały przekroczeń ustalonych wartości odniesienia poza terenem własności; w istniejącym stanie prawnym nie można dokonać właściwej oceny uciążliwości zapachowej przedsięwzięcia z uwagi na brak standardów zapachowej jakości powietrza i metod oceny zapachowej jakości powietrza,
 - obornik z fermy będzie wykorzystywany jako nawóz naturalny przez Inwestora, a nadwyżki zbywane innym rolnikom na podstawie umów – nie będzie magazynowany i przetrzymywany na terenie fermy.
6. Projektowane przedsięwzięcie nie będzie nadmiernie uciążliwe dla fauny, flory, zdrowia ludzi, dóbr kulturalnych, zabytków i krajobrazu okolic miejsca lokalizacji,
7. Realizacja i funkcjonowanie kurników nie będą miały negatywnego wpływu na przyrodę,

8. Planowane przedsięwzięcie nie będzie posiadało źródeł wystąpienia poważnej awarii przemysłowej; w sytuacji braku energii elektrycznej eksploatowany będzie agregat prądotwórczy, którego praca nie będzie powodowała nadmiernej uciążliwości w zakresie emisji spalin i hałasu.
9. Dla instalacji, ze względu na liczbę stanowisk powyżej 40000 szt., istnieje obowiązek uzyskania pozwolenia zintegrowanego (po realizacji drugiego etapu budowy).

Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia budowy 4 kurników do chowu kurcząt brojlerów o liczbie stanowisk 40000 szt. w każdym, w miejscowości Sulkowo-Bariany gm. Mochowo, wykazała, że nie będzie ono źródłem uciążliwym w sposób ponadnormatywny dla żadnego z ocenianych komponentów środowiska, pod warunkiem realizacji ocenionych planowanych rozwiązań.

Uciążliwe oddziaływanie obiektu zamyka się w granicach własności działki, dla której Inwestor dysponuje prawem własności.

W związku z powyższym wnioskuje o uzgodnienie środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia i proponuje wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

18. OPIS W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Planowane przedsięwzięcie polegać będzie na budowie czterech kurników do chowu kurcząt brojlerów o powierzchni zabudowy ok. 2268 m² (pow. inwentarska ok. 2160 m²) i liczbie stanowisk 40000 szt. każdy. Wielkość chowu po realizacji przedsięwzięcia wynosić będzie 640 DJP (4 x 160 DJP).

Przedmiotowe przedsięwzięcie zlokalizowane będzie na terenie działki rolnej nr 88/2, o powierzchni 3,87 ha, położonej we wsi Sulkowo-Bariany gm. Mochowo, pow. sierpecki, ok. 15 km na południowy-zachód od m. Sierpc i ok. 1,5 km na południowy-zachód od miejscowości Mochowo. Działka położona jest na terenie rolniczym (grunty rolne) z rzadką zabudową zagrodową. Najbliższe zabudowania sąsiedzkie zlokalizowane są w odległości ok. 400 m w kierunku wschodnim, 550 m w kierunku zachodnim, 450 m w kierunku północnym i ok. 480 m w kierunku południowo-wschodnim. Od strony południowej działka graniczy z drogą. Od północy, zachodu i wschodu działka graniczy z niezabudowanymi terenami rolniczymi. Zjazd na działkę z istniejącej drogi gminnej oznaczonej w ewidencji gruntów nr 89.

Teren przeznaczony pod budowę kurników jest niezabudowany i stanowi grunt rolny klasy RV, użytkowany dotychczas rolniczo pod zasiewy zbożowe. Rozpatrywany teren jest uzbrojony w sieć wodociagową, natomiast brak jest kanalizacji sanitarnej i deszczowej.

Analizowany teren leży w obszarze podlegającym prawnej formie ochrony przyrodniczej. Jest to Obszar Chronionego Krajobrazu „Przyrzecze Skrzy Prawej”. W sąsiedztwie, ani w bezpośrednim zasięgu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia, nie ma zabytków chronionych na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Najbliższy Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk sieci NATURA 2000 „SIKÓRZ” PLH 140012, znajduje się w odległości około 10 km na południe od przedsięwzięcia. Innym obszarem chronionym, położonym w dalszym sąsiedztwie przedsięwzięcia (ok. 5,5 km na południe) jest Brudzeński Park Krajobrazowy.

W rejonie bliskiego sąsiedztwa i oddziaływania projektowanego przedsięwzięcia nie występują inne obiekty podlegające szczególnej ochronie przyrodniczej, obszary parków narodowych i leśnych kompleksów promocyjnych.

Przedsięwzięcie będzie realizowane poza miejscami występowania obszarów wodno-błotnych i innych, o płytkim zaleganiu wód podziemnych. W pobliżu nie występują również obszary górskie, wybrzeży i inne obszary objęte ochroną, w tym strefy ochronne ujęć wód i obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych.

W miejscu realizacji inwestycji oraz jej pobliżu brak jest obszarów mających znaczenie historyczne, kulturowe i archeologiczne. W zasięgu oddziaływania inwestycji i jej najbliższej okolicy nie występują uzdrowiska, obszary ochrony uzdrowiskowej oraz obszary wyszczególnione na podstawie przepisów ustawy o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowiskowym.

W bezpośrednim i dalszym sąsiedztwie przedsięwzięcia nie ma zlokalizowanych obiektów stanowiących dobra kultury poddane ochronie, pomników historii wpisanych na „Listę dziedzictwa światowego” lub „Listę dziedzictwa narodowego”, ani innych obiektów zabytkowych tj. pałaców, parków podworskich chronionych na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, stanowisk archeologicznych itp.

Wobec braku ustalonego dla terenów rolnych wsi Sulkowo-Bariany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, Inwestor ma obowiązek uzyskania decyzji o warunkach zabudowy dla planowanego przedsięwzięcia. Dla uzyskania tej decyzji oraz, w dalszej kolejności, pozwolenia na budowę, zgodnie z obowiązującą aktualnie procedura, niezbędna jest decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach. Wymaga ona przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, której elementem jest niniejszy raport. Inwestor wystąpi z wnioskiem do Wójta Gminy o wydanie tej decyzji, do którego dołączy niniejszy raport ooś.

W ramach projektowanego przedsięwzięcia przewiduje się budowę 4 budynków inwentarskich (kurników) o powierzchni ~2268 m² (126 x 18 m) każdy (pow. inwentarska ok. 2160 m²).

W kurnikach prowadzić się będzie ściółkowy chów kurcząt brojlerów o obsadzie maksymalnej 40000 szt. na kurnik w cyklu, trwającym około 6 tygodni (max. 6 cykli w roku). Planuje się budowę etapową w maksymalnym okresie 6-ciu lat, po jednym kurniku, ich sukcesywne zasiedlanie, produkcję i budowę następnych. Ogólna wielkość chowu w fermie po całkowitym zakończeniu inwestycji wyniesie 640 DJP.

Projektowane budynki kurników stanowić będą budynki murowane jednokondygnacyjne z dachem dwuspadowym krytym blachą. Budynki będą zaprojektowane w nowoczesnej technologii, gwarantującej wysoką izolacyjność cieplną. Ciepło do ogrzewania budynków wytwarzane będzie za pomocą nagrzewnic na gaz płynny propan – po cztery nagrzewnice o mocy ok. 100 kW każda na kurnik.

Chów będzie ściółkowy, na słomie ułożonej na szczelnej betonowej posadzce – wymiana całkowita bezpośrednio po zakończeniu cyklu. W kurnikach zainstalowane będą linie paszowe i linie pojenia, na których zamontowane będą poidełka. Karmienie kurcząt będzie w pełni zmechanizowane i zautomatyzowane. Woda doprowadzona będzie z projektowanego przyłącza do gminnej sieci wodociągowej.

Kurniki wentylowane będą automatycznie wentylatorami mechanicznymi, z intensywnością zależną od istniejących warunków wilgotnościowo-temperaturowych. Planuje się zainstalowanie w kalenicy dachu każdego kurnika, na wysokości $h = 7,5$ m, 12 szt. wentylatorów dachowych o średnicy $\Phi 630$ i wydajności ok. $12500 \text{ m}^3/\text{h}$ oraz na wys. 2 m 8 szt. wentylatorów szczytowych o średnicy 1,4 m i wydajności ok. $40000 \text{ m}^3/\text{h}$.

Ścieki z części socjalnej (w jednym budynku kurnika) będą magazynowane w planowanym szczelnym zbiorniku bezodpływowym o poj. $\sim 2 \text{ m}^3$.

Ścieki technologiczne (przemysłowe) będą wytwarzane w wyniku mycia obiektów inwentarskich. Mycie urządzeń i całych hal inwentarskich po każdym cyklu chowu prowadzone będzie wodą z dodatkiem detergentów metodą ciśnieniową, przy użyciu myjek typu KARCHER. Powstające w wyniku mycia ścieki (ok. $2,5 \text{ m}^3/\text{mycie}/\text{kurnik}$) będą gromadzone w planowanych zbiornikach szczelnych – 1 zbiornik bezodpływowy o poj. ok. 6 m^3 na dwa kurniki.

Obornik, bezpośrednio po każdym cyklu chowu, będzie usuwany z kurników i wywożony na własny areal do jego nawożenia, a nadwyżki zbywane odbiorcom jako nawóz naturalny do nawożenia użytków rolnych w zamian za dostarczaną słomę ściółkową. Na terenie fermy obornik nie będzie magazynowany i przechowywany. Higienizacja i dezynfekcja obiektów po wyprzątaniu kurnika będzie prowadzona metodą zamglawiania specjalistycznymi środkami. Pasza gromadzona będzie w silosach o pojemności $\sim 20 \text{ Mg}$ (po 2 szt. na kurnik).

Wody deszczowe z powierzchni dachowych kurników odprowadzane będą powierzchniowo na tereny zielone, biologicznie czynne, w granicach inwestowanej działki.

W porze dziennej na terenie fermy będzie odbywał się ograniczony ruch pojazdów (dowóz paszy, wywóz odpadów,) i w każdym cyklu przywóz piskląt, wywóz kurcząt, ścieków i obornika).

Na wypadek przerw w dostawie energii elektrycznej, w pomieszczeniu technicznym jednego z kurników, zostanie zainstalowany agregat prądowłóczy o mocy ~200 kW.

Obornik nie będzie magazynowany na terenie obiektu. Będzie on w całości wykorzystywany rolniczo na własnym areale (100 ha), a nadwyżki sprzedawane okolicznym rolnikom bezpośrednio po każdym cyklu, na podstawie umów cywilno-prawnych.

Planowana technologia chowu kurcząt, z użyciem nowoczesnych urządzeń technicznych w zakresie karmienia, pojenia, ogrzewania i wentylowania oraz wykorzystywaniem obornika do nawożenia gruntów ornych, nie będzie odbiegać od stosowanych w krajach Unii Europejskiej.

W związku z automatyzacją fermy obsługę jej wykonywać będą max. 2 osoby.

Projekt przedsięwzięcia budowy kurników wynikał z przeprowadzonej przez Inwestora analizy zapotrzebowania i rentowności chowu kurcząt brojlerów. Wybrany przez Inwestora wariant, co do lokalizacji przedsięwzięcia, jego skali i infrastruktury towarzyszącej, jest optymalny. Nie przewiduje się wariantowania budowy i funkcjonowania przedsięwzięcia.

Przyjęty wariant, proponowany przez Inwestora, wydaje się też być optymalny i najkorzystniejszy pod względem oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi.

Przewidywane rozwiązania technicznego wyposażenia przedsięwzięcia, zabezpieczeń, urządzeń redukujących emisję zanieczyszczeń do środowiska oraz monitoringu środowiska w czasie jego eksploatacji, gwarantują spełnianie wszelkich wymagań przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach i innych przepisów wykonawczych z zakresu ochrony środowiska.

Wybór wariantu technologii chowu ściółkowego kurcząt jest korzystniejszy niż wariant bezściółkowy. Proponowana technologia chowu i sposób obsługi terenu są adekwatne do wielkości obiektu i wymogów chowu.

Projektowana technologia chowu systemem “all in-out”, polegająca na jednorazowym zasiedleniu kurników i całkowitym ich opróżnieniu po zakończeniu cyklu chowu, jest najlepszym sposobem prowadzenia produkcji drobiarskiej ze względów sanitarno-weterynaryjnych.

Bez przewidywanego istotnego wzrostu uciążliwości w stosunku do aktualnego stanu powstanie obiekt, spełniający ważną rolę gospodarczo-społeczną w rejonie.

Wariant budowy kurników nie zmienia charakteru i sposobu użytkowania terenu, ani nie spowoduje znaczących uciążliwości w stosunku do stanu aktualnego.

Powstanie planowanego przedsięwzięcia związane będzie z oddziaływaniem na środowisko i warunki życia ludzi na trzech etapach:

- 1) w fazie budowy,
- 2) w fazie eksploatacji,
- 3) w fazie likwidacji.

Przeprowadzona w niniejszym raporcie szczegółowa ocena oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko i zdrowie ludzi wykazała, że:

- Faza budowy przedsięwzięcia nie będzie powodować powstawania ponadnormatywnej uciążliwości na terenach zabudowy zagrodowej. Nie przewiduje się naruszenia interesów osób trzecich. Realizacja przedsięwzięcia nie pogorszy stanu środowiska oraz warunków życia i zdrowia ludzi. Etap budowy nie będzie wymagać konieczności stosowania działań minimalizujących oddziaływanie na środowisko, zdrowie i warunki życia ludzi.
- Faza eksploatacji projektowanego przedsięwzięcia powodować będzie oddziaływania w najszerszym i najintensywniejszym zakresie w porównaniu z innymi fazami przedsięwzięcia.

W normalnych warunkach eksploatacji przedsięwzięcia nie wystąpią ponadnormatywne uciążliwości dla środowiska i warunków życia ludzi oraz nie zostaną naruszone interesy osób trzecich. Oddziaływanie fazy eksploatacji przedsięwzięcia należy uznać za wyłącznie bezpośrednie w miejscu jego lokalizacji. Oddziaływania te będą w całości odwracalne, trwające do czasu zakończenia eksploatacji obiektów.

- Faza likwidacji, polegająca na ewentualnej rozbiórce obiektów kubaturowych, demontażu urządzeń technologicznych i sieci urządzeń infrastrukturalnych, odpowiadać będzie korzystaniu ze środowiska w fazie budowy przedsięwzięcia. Nie przewiduje się w niej naruszenia stanu środowiska w postaci degradacji lub skażenia wynikającego z eksploatacji przedsięwzięcia, a przez to konieczności rekultywacji. Podobnie, jak w przypadku fazy budowy, wykonywanie prac rozbiórkowych i demontażowych nie będzie powodować ponadnormatywnego oddziaływania na terenie zabudowy mieszkalnej i nie naruszy interesów osób trzecich.

Dla planowanego przedsięwzięcia, przy projektowanej gospodarce wodno-ściekowej, nie stwierdza się ujemnego wpływu na środowisko gruntowo-wodne.

Oceniane przedsięwzięcie będzie bezpieczne dla środowiska powietrznego.

Eksploatacja projektowanego przedsięwzięcia spełniać będzie wymogi w zakresie ochrony środowiska przed oddziaływaniem akustycznym. Poziom hałasu emitowanego do środowiska przez przedsięwzięcie nie pogorszy w sposób znaczący, tzn. ponadnormatywny, istniejących warunków akustycznych w środowisku, w tym na najbliższym terenie chronionej zabudowy zagrodowej.

Planowany w przedsięwzięciu sposób gospodarki odpadami będzie zgodny z ustawą o odpadach, właściwie zabezpieczy środowisko gruntowo-wodne oraz zapewni odpowiedni komfort sanitarny w otoczeniu obiektu.

Wpływ projektowanej inwestycji na zdrowie ludzi (mieszkańców pobliskiego otoczenia i pracowników) będzie nieistotny, z uwagi na to, że spełnione będą kryteria jakości środowiska. Pracownicy będą wyposażeni w odzież ochronną i sprzęt ochrony osobistej. W przedsięwzięciu będą spełnione warunki sanitarno-higieniczne i socjalne dla pracowników.

Na podstawie dokonanej oceny można stwierdzić brak istotnego wpływu lokalizacji przedsięwzięcia na klimat, krajobraz, dobra materialne, dziedzictwo kulturowe i zabytki, zwierzęta, grzyby i siedliska przyrodnicze. Planowane przedsięwzięcie nie zakłóci w niczym klimatu, krajobrazu i charakteru zabudowy. W rejonie oddziaływania przedsięwzięcia nie ma obiektów stanowiących dziedzictwo kultury narodowej, obiektów zabytkowych chronionych przepisami o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz zabytków archeologicznych.

Przewidywane do zastosowania urządzenia w pełni zabezpieczą wszystkie komponenty środowiska przed nadmierną uciążliwością.

Projektowana technologia chowu wyklucza możliwość zaistnienia poważnej awarii przemysłowej, skutkującej możliwością skażenia środowiska.

Ze względu na charakter projektowanego przedsięwzięcia i jego nieduży wpływ na środowisko, nie przewiduje się prowadzenia rutynowego monitoringu jakości środowiska w jego otoczeniu, natomiast prowadzony będzie monitoring w zakresie:

- prowadzenia pomiaru i rejestru ilości pobieranej wody,
- ilości zużycia paszy,
- ilości wywożonych do oczyszczalni ścieków,
- ilości spalanego gazu płynnego,
- ewidencji odpadów,
- ewidencji ilości obornika,
- ilości zużytych surowców do produkcji oraz energii elektrycznej,
- rejestru ilości substancji pyłowo-gazowych emitowanych do powietrza.

Do działań minimalizujących ewentualne szkodliwe oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko należeć będą:

- racjonalne zużycie wody i energii elektrycznej,
- stosowanie gazu płynnego propanu (czystego paliwa) oraz racjonalne jego zużycie,
- ograniczanie ilości wytwarzanych odpadów, zapewnienie szczelnych pojemników do ich magazynowania, przeznaczanie ich do wykorzystywania,
- brak magazynowania i przetrzymywania obornika na terenie fermy,
- odpowiednie sterowanie procesem chowu w zakresie optymalnego doboru pasz pod względem zawartości białka w celu minimalizacji emisji amoniaku,
- przestrzeganie dozwolonych okresów i dawek nawożenia obornikiem,
- transport obornika do miejsc przeznaczenia w sposób zabezpieczony przed przeciekami i emisją niezorganizowaną odorów,
- gromadzenie ścieków bytowych i przemysłowych z mycia w szczelnych zbiornikach i ich wywóz do oczyszczalni ścieków.

Oceniane przedsięwzięcie będzie instalacją nowoczesną, wyposażoną w urządzenia technologiczne i elektroniczne wysokiej klasy światowej, spełniającą w pełni wymagania określone w par. 143 ustawy Prawo ochrony środowiska.

Dla planowanego przedsięwzięcia nie ma potrzeby ustanawiania obszaru ograniczonego użytkowania.

Planowane przedsięwzięcie realizowane będzie na terenie przeznaczonym do produkcji rolnej, w odpowiedniej odległości od obszarów chronionych zabudowy mieszkalnej, w związku z czym nie powinny wystąpić konflikty społeczne.

Nie ma również obiektywnych przesłanek natury zdrowotnej do wystąpienia konfliktów społecznych.

Cały proces inwestycyjny dotyczący przedsięwzięcia będzie prowadzony w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami.

Po przeprowadzeniu analizy oddziaływania projektowanego przedsięwzięcia na poszczególne komponenty środowiska dla rozpatrywanego terenu jego lokalizacji, projektu zagospodarowania terenu oraz założeń projektowych, zawnioskowano o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla projektowanego przedsięwzięcia.

SPIS TREŚCI

	Str.
1. Wstęp.....	1
2. Cel opracowania	11
2.1. Podstawy prawne	11
2.2. Wykaz dokumentów i materiałów	14
2.3. Zastosowane metody i założenia raportu	14
3. Lokalizacja przedsięwzięcia	15
3.1. Stan formalno-prawny przedsięwzięcia.....	16
4. Opis elementów przyrodniczych środowiska objętych zakresem przewidywanego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko	17
5. Ocena wartości środowiska i uwarunkowania potrzeb	25
6. Charakterystyka techniczno-technologiczna przedsięwzięcia	26
6.1. Opis stanu istniejącego	26
6.2. Opis stanu projektowanego	26
7. Opis analizowanych wariantów przedsięwzięcia	28
7.1. Wariant niepodjęcia przedsięwzięcia	28
7.2. Wariant proponowany przez wnioskodawcę	28
7.3. Racjonalny wariant alternatywny	29
7.4. Wariant najkorzystniejszy dla środowiska	29
8. Zakres korzystania ze środowiska oraz potencjalny wpływ przedsięwzięcia na środowisko w fazie budowy, eksploatacji i likwidacji	30
8.1. Faza budowy	30
8.2. Faza eksploatacji.....	34
8.2.1. Gospodarka wodno-ściekowa	35
8.2.2. Ochrona środowiska gruntowo-wodnego	37
8.2.3. Zanieczyszczenie powietrza	39
8.2.4. Uciążliwość hałasowa	49
8.2.5. Gospodarka odpadami	55
8.2.6. Wpływ na ludzi.....	58
8.2.7. Wpływ na klimat, krajobraz, dziedzictwo kultury, zabytki	59
8.2.8. Wpływ na rośliny, grzyby, siedliska przyrodnicze.....	59
8.2.9. Wpływ na faunę	62
8.2.10. Zagrożenie polem elektromagnetycznym.....	63
8.3. Faza likwidacji	63
9. Potencjalne sytuacje awaryjne.....	64
10. Monitoring	65
11. Przewidywane działania minimalizujące szkodliwe oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko	65
12. Porównanie wykorzystywanej technologii z technologią spełniającą wymagania art. 143 ustawy Prawo ochrony środowiska	66
13. Obszar ograniczonego użytkowania	68
14. Analiza możliwych konfliktów społecznych	68
15. Trudności napotkane przy opracowaniu raportu	70
16. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko.....	70
17. Podsumowanie i wnioski	70
18. Opis w języku niespecjalistycznym	72